

כנימי

ליוצא למלחמת בית דוד

החזיון

ימות המשיח, זאת חנוכה ה'תש"פ | גליון שלושים ושנים

גליון 30

נ ק ו ד ת מ ל כ ו ת

רגיל תמיד לקחת ("מיטנעמען") מכל התועודות לימוד והוראה בנוגע למעשה בפועל. ובעמדנו בימי חנוכה, ההוראה היא לכל לראש: לנצל הזמן הנשאר לסיום היו"ט, להוסיף עוד יותר בכל מבצעי חנוכה, ובכל הפעולות דחנוכה, בכל האופנים האפשריים, בכל הפרטים ופרטי-פרטים, ביתר שאת וביתר עוז. החל - ממוצאי שבת קודש זה, ליל ז' דחנוכה, ולהמשיך ולהוסיף בזה ביתר שאת וביתר עוז במשך יום ראשון בשבוע, שבסיומו מדליקים את כל שמונת הנרות... ועוד הוא העיקר - ש"לא עיכבן אפילו כהרף עין", ובפרט לאחר הודעת נשיא דורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, שכשרק יפתחו את העיניים ("אז מ'זעט נאר אויפגעפענען די אויגן") יראו מיד איך שהכל מוכן ומצוחצח כבר בשלימות לגאולה האמיתית והשלימה.

משיחת ש"פ מקץ - אדר"ח טבת, ו' דחנוכה ה'תשנ"ב - דברי משיח ה'תשנ"ב ח"ב ע' 112

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

חפשית, אז צריך לצוות עליו, אבל כאשר האדם יתאחד עם אלקות, אז לא שייך כאן גדר של "ציווי", כמו שהאדם לא צריך לצוות לעצמו להזיז יד או רגל, כיון שהרצון פועל בדרך ממילא בכל האיברים, שזו היא האוטומציה המושלמת.

לתרגם את זה למעשה בפועל:

יש מצב אחד, "ידני" - אני קם בבוקר, וצריך להתגבר על העייפות, צריך להתאמץ לקום, להתבונן במה שכתוב בשו"ע ובתניא. צריך להתאמץ לא לאחר לסדר, להתאמץ לפתוח את הספר, להתאמץ להכנס למצב לימוד, לאסוף את כל כוחות הנפש המפוזרים. עבודת עבד, קבלת עול, יגיעה, לדחוף את העגלה. - פעם ראובן דונין ז"ל אמר, שאם אתה קם בבוקר ומתקשה לקום מהמיטה, נו מה הפלא? הרי מעליך רובצת בהמה כבדה...

אבל יש מצב שני, "אוטומטי": מנפשי קם מהמיטה, מנפשי יושב בסדר חסידות, מנפשי נכנס לאווירה. אין כאן מלחמה, אין כאן מנגד, אני לא מרגיש את עצמי "זולת", אני לא פונקציה, יש רצון העליון ואני - הרגליים שלו, אין כאן טרחא ומאמץ, שמתי את עצמי על מצב "אוטומט".

[ואם יבוא המקשן וישאל, הרי כל הענין זה "עבודה ויגיעה", ואילו כאן הכל בא בטבעיות? - התשובה היא, שהעבודה והיגיעה אז תהיה בדברים נעלים יותר, לא בדברים בסיסיים של שו"ע והגבלה עצמית של סדרי הזמן, כי אם יגיעה בעומק הלימוד, בעבודת התפילה וכו'].

זהו ה"פדה בשלום" האמיתי, שאין מלחמה, כי מצד גילוי היחידה - אין אצלי שני צדדים שמתווכחים זה מול זה, אין בכלל מנגדים. וכמו הדרגה של המיזוג המושלם בין גשמיות לרוחניות לאחדים כאחד, שזוהי ההוראה מאדמו"ר האמצעי בדבר מלכות של פ' ויצא תשנ"ב.

וכמה שהעולם מגיע יותר ל"אוטומטיזציה", נלמד מזה בעבודת השם, להגביר את הענין של "מנפשי כרע", שהגוף שלנו מופעל על "מצב אוטומט" לקיום השו"ע בכלל וסדרי הישיבה בפרט.

וכשם שבעולם בחוץ, השאיפה למצב אוטומט היא כיון שזה חוסך זמן מיותר, חוסך כוח אדם, מזרז את כל התהליכים, וכו'. כך גם בעבודת השם, ע"י שכל הרובד המעשי של שו"ע ומנהג ישראל כו' נעשה בדרך ממילא, אז אפשר להיות מונח בנגלה ובחסידות בצורה הרבה יותר יעילה.

לפני שנים לא רבות, כל העולם היה "ידני". אט אט עם פיתוח הטכנולוגיה, הפך העולם לאוטומטי. ובה גופא שלבים רבים ההולכים ומתגברים, עוד ועוד פעולות שנעשו בעבר באופן ידני - הופכות לאוטומטיות. האוטו - מלשון אוטומטי, בניגוד לסוס ועגלה של פעם, הרי הדגם הקודם נקרא "ידני" לעומת דגם חדש שהוא האוטומטי, עד שלא צריך גם ללחוץ כל הזמן על הגז, ועד לאוטומטי לגמרי היינו שלא צריך נהג ולא צריך גם נוסע...

מכל דבר הרי צריכים להוציא הוראה בעבודת השם. ולכאורה, עבודת השם מחייבת ההיפך מ"אוטומטי", כידוע שאצל חסידים אין "בדרך ממילא" וכל דבר צריך לבוא ע"י עבודה, ולא רק אצל חסידים אלא כן הוא ע"פ תורה, שישנן מצוות שלא שייך לעשותן באופן אוטומטי, אף שבנוגע לציצית מכונה ומצות מכונה היה דיון ופולמוס,

אך תפילין ומזוזה, לכל הדעות לא יוכלו לעולם להיעשות ע"י רובוט, כי זה פסול ע"פ דין.

[ודרך אגב, זה אומר, שעוד מעט כאשר לא יצטרכו אנשים פועלים כי הכל ייעשה רק ע"י רובוטים, אז מכל המקצועות שיש בעולם יישארו רק סופרי סת"ם, מוהלים, שוחטים, ומלמדים].

בכל אופן, במקביל לחלק השלילי של אוטומציה, שהיא מצוות אנשים מלומדה, קרירות נטולת נשמה, היפך החינוך החסידי, אבל יש בחינוך החסידי כל מרכיב של אוטומציה. הכיצד?

מפורסמת הנהגתו של אדמו"ר הרשב"י נ"ע, שהרגיל את גופו לעשות כל דבר כפי השו"ע, בדרך ממילא. והרבי הזכיר כמה פעמים שזהו על דרך המסופר בירושלמי על אחד האמוראים, שכאשר היה מגיע ל"מודים", "מנפשי כרע", בלי לחשוב, אוטומטי, הוא היה מכופף את גופו וכורע.

שמעתי לאחרונה פארבריינגען של הרבי (י"ב תמוז תשכ"א) בה קישר זאת גם לסיפור על ר' הלל מפאריטש, שפעם אחת נסע בעגלה, ונרדם בדרך, וכאשר העגלה הגיעה לגשר היא נעצרה - יש דין בשו"ע הלכות שמירת גוף ונפש שמפני הסכנה לא עוברים גשר ברכיבה על עגלה אלא צריך לקום ולעבור ברגל, (הרבי העיר שמסתמא בגשרים של היום זה כבר לא שייך) - ור' הלל התעורר ועבר את הגשר רגלי. הגם שדין זה הוא לא מדאורייתא ולא מדרבנן, אבל אצל ר' הלל היה מצב "אוטומציה" פנימית, הוא לא היה צריך לפעול בעצמו את העניין בכוח אלא ממילא העגלה עצרה כדין.

שלימות האוטומציה הזו תהיה לעתיד לבוא, כאשר "מצוות בטלות", כפי שהרבי מבאר במשמעות הדבר, שציווי שייך כאשר יש בן אדם נפרד, שיש לו רצונות נפרדים ובחירה

כשהרב הופיע, מחצית מן הקהל כבר הלך והחצי השני כהה בהלם מיהו הרב הלבוש בחליפה לבנה, עד שהבינו שזה אבקת סוכר.. אגב גם הסופגניות לא חולקו, כיון שהחליקו (ממש בטעות) מיד אחד הבחורים.

לאחר שהקהל הלך, נזכר הרב מידענו שלא אמרו דבר תורה, ולא זו בלבד, אלא שהוא גם לא הכין דבר לומר. הכנים את ידו לכיס ומצא (סוף סוף) את המנחה מעריב עם פניני גאולה ומשיח, פתח בעמוד הראשון ו"נפל" על הקטע מד"מ בא שבדורנו שייך כבר הענין של אתפריעו ("אית איתפ- איך קוראים את זה?") כל נהורין ועוד משהו כזה...

לאחר מכן עשה השליח "מי שברך" על המיקרופון לבעל הקיוסק הסמוך, בתור הוקרה שתרים את המצית להדליק את החנוכיה. ולבעל המספרה שתרים את החשמל לאחר הסבר הקשר הישיר בין חשמל למשיח...

ניכר ששניהם פספסו משהו, אבל לאחד מהם הייתי נותן לפני יציאתו לשליחות את התואר "דובר הידברות", שלפחות לא יחשבו שהרבי מלך המשיח שליט"א - שאותו השליח אמור לייצג - סובר שצריך לחזור לשיטת קרליבך.

הרי איזה עסקנים אם לא עסקני חב"ד לא עלו למקום הכי בולט בכנסת בשעת ההצבעה על חוק מיהו יהודי ואיימו בתנועות ידיהם על כל מי שהצביע נגד תיקון החוק, ואיזה עסקנים עלו על השולחן באמצע נאומו של אחד השרים (שהם הזמינו!) בהתוועדות י"ט כסלו המרכזית ומחו בו על אי תיקון החוק. לא קצת הגזימו האנשים בנושא הפרדת דת ומבצעים, הרי אם חילול ה' הוא הנושא הרי התערבות בפוליטיקה פעלה חילול ה' נורא על כל הכרוך בכך, ומה עם "לעשות יהודים" לרבי מלך המשיח שליט"א, ול"החזירם לצור מחצבתם שזה חב"ד"... ועוד לא נגענו בשער של כל עניני השליחות לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש! הרי מטרת המבצעים היא לקיים את הוראות הרבי מלך המשיח שליט"א, ולא רק לקרב יהודים.

ואיך אמר מי שאמר "עדיף להיות מאמין משוגע מאשר מתנגד אפיקורס".

וסליחה לכל מי שנפגע, כי זה כנראה נכתב עבורו...

אגב (למי שנבהל) זה רק מבוסס על סיפור אמיתי.

אני עובר מחנות לחנות להדליק את נרות החנוכה, ועולות במחשבתי שתי זכרונות מעיר מגורי. הראשונה, עוצר רכב יפה שלבד מדבקת הטסט לא מודבק עליו שום דבר נוסף, כדי שלא יהיה מזוהה לשום שייכות לארגון או מוסד, ע"מ שלא לגרום לפילוג בעם היהודי.

כשהרכב נעצר יצא ממנו איש עסקים מכובד ומבושם כולו, שבמבט שני התברר שהוא... לא פחות ולא יותר מאשר - שליח חב"ד (ובלשון פנים חבדי"ת - שליח הרעבע נשיא דורנו).

כל המוזמנים להדלקה המרכזית (ורק הם!) כבר חיכו על מקומם, והרב המכובד קרא את הברכות מתוך הדף (הממותג היטב) שהוכן מבעוד מועד,

בנוסח המקובל בעם ישראל "להדליק

נר של חנוכה", ולאחר מכן חולקו

הסופגניות לכל משתתף ע"י צוות

בחורים (לא לפני שהורידו את

הלבושים "המרחקים" - כובע

וחליפה) מהשיבה, לקול

צלילים עדינים ("שהשכנים

לא יזמינו משטרה...") של

הדיסק 'צמאה' במקרה

הטוב, או ניגוני חיזוק של

זמרי ישראל ודומיהם...

אבל גולת הכותרת היה

הדבר תורה, השיחה הנפלאה

שהוכנה בקפידה מראש, בצורה

שלא תפגע בכל ערבי, דרוזי, אתיופי

או כל נחיתי למינהו, והחשוב מכל שלא

תחייב חלילה הוספה בקיום תורה ומצוות.

וכמובן וכפשוט ללא שום אזכור של משיח, אחרת יחשבו שאנחנו משלהם. הדרשה הסתיימה בהכרת תודה לכל המשתתפים ולכל המסייעים בהצבת החנוכיה ובהפקת האירוע המכובד.

התמונה השניה בה נזכרתי: שירה בקול לא פרופורציונלי (אפילו לרחוב הישראלי!) בוקעת מתוך שיירת מכונניות חבוטות, תוכן השירה לא היה ברור, משהו על משיח כבר כאן.. חי וקיים.. ליד אחת הכיכרות נעצרים הרכבים בחריקה ותמימים אווזים בדגלים צהובים מתנפנפים יוצאים מהמכונניות תופסים את הרוסים והאשכנזים, מנסים לרקוד איתם, ולא מבינים למה הם מנפנפים אותם באיפוק אשכנזי מוכר.

הרב מוזמן לבמה ברוב כבוד להדליק את הנרות במנורה, ואז מתברר שהרב נתקע בתור לקנות את הסופגניות כדי לחלק אחר ההדלקה, אחד הבחורים תופס יוזמה ומנעים את הזמן בניגונים נדירים באידיש על המיקרופון...

אלע תמימים - נרות להאיד

בגליון זה הבאנו את נאומיהם של תמימים נמרצים החוזרים בדמם בפעולות הפצה במגוון מישורים, הדברים נאמרו בכינוס התמימים שהתקיים בישיבה בר"ח כסלו. כפתיחה הבאנו גם את נאומו (האחרון 7700) של הרב גינזבורג בכנס פעילי משיח תשע"ט.

הרב המשפיע חיים לוי"צ ע"ה גינזבורג

מה לעשות? לעשות!

לחיים לחיים, יחי המלך המשיח!

השיחה של כ"ח ניסן ה'תשנ"א, 'השיחה הידועה', פעלה זעזוע אצל כולנו, גם אצל אלו שלא נולדו... כולם מבינים שצריך להיות מצידנו איזה שהיא פעולה מיוחדת, ולא יכול להיות שזה ימשיך כמו שהיה עד אז. כולם הבינו את זה בשיחה הזאת, שהרבי שליט"א מלך המשיח רוצה משהו, שלא היה עד היום. עד היום השיחה הזאת מהדהדת באוזניים, מיד לאחר מכן היו כל מיני כינוסים ואסיפות וועדים וכל מיני עניינים, אבל כמו שהרבי שליט"א מלך המשיח כל הזמן אומר, המעשה הוא העיקר, ולכן, בכל האסיפות והדברים האלה מסביב, כולן היו בשביל מטרה אחת: מה אנחנו עושים בפועל, איך אנחנו יכולים להביא את הדברים בפועל. בשבת שאחרי השיחה, בשבת פרשת שמני, הרבי שליט"א מלך המשיח דיבר שהאחריות להביא את משיח צדקנו מוטלת על כל אחד ואחד, היו כאלה שניסו להגיד, ביניהם הדוד שלי ר' איצק'ע גאנזבורג, שנעמד פה בהתוועדות ואמר שהרבי רוצה שאנחנו נביא את משיח, אנחנו יכולים להביא את משיח?! הרבי הוא צדיק, צדיק גזר והקב"ה מקיים, שהרבי יגזור שמשיח יבוא עכשיו!

והרבי ענה בשיחה, יש את זה גם במוגה באריכות, הרבי כביכול ענה תשובה, שלא ינסו לחפש בשבילי עבודה חדשה, אני משתדל לעשות מה שאני יכול - ככה הרבי שליט"א מלך המשיח אמר - ושלא יחפשו בשבילי מה אני צריך לעשות, אלא שכל אחד ידע שהאחריות להביא את משיח צדקנו מוטלת עליו, אנשים נשים וטף, ואף אחד לא מחוץ לעניין, זה שייך לכל אחד ואחד ממש. את זה אמר הרבי מיד למחרת השיחה, ומפורסם שיום לאחר מכן, ביום ראשון, בחלוקת הדולרים, עברה שם אשה, והתחילה לבכות, "רבי, אנחנו ידענו כל הזמן שאתה מביא את הגאולה, אתה אומר עכשיו שאנחנו נביא? מה אנחנו כבר יכולים לעשות? והרבי ענה לה, בתקיפות כזאת, אם את אומרת שאני 'ראביי', אז אני אומר עכשיו מה לעשות, ואני אומר שהאחריות מוטלת על כל אחד ואחד, והרבי הראה באצבע על כל אלו שעמדו סביבו בחלוקת דולרים, המשב"קים וכו', אתה ואתה ואתה, כל אחד ואחד ממש.

שבת אחרי זה, בשבת תזריע מצורע, הרבי ניתב את הדברים. אז היה ווארט מפורסם שכולם חוזרים עליו כל היום, ש"הדרך הישרה הקלה והמהירה מבין כל דרכי התורה להביא התגלות וביאת המשיח בפועל ממש, היא על ידי לימוד ענייני גאולה ומשיח בתורה, תורה שבכתב, תורה שבעל פה, תורת החסידות, ובהדגשה מיוחדת ובמיוחד בתורתו - מאמרים וליקוטי שיחות של נשיא דורנו, באותה התוועדות הייתה את ההכרזה בפעם הראשונה לפני הרבי שליט"א מלך המשיח, שהתקבלה ברצון, שר' דוד נחשון הביא את הפסקי דין מארץ הקודש ועוד גם מפה והביאו את זה לרבי והרבי קיבל את זה מאד מאד בנחת רוח, וקרוב לסיום ההתוועדות הוא הכריז, שהיות והגיעו פסקי דין של רבנים מארץ הקודש, שהרבי שליט"א הוא הוא מלך המשיח, אנו מקבלים עלינו את מלכותו של הרבי שליט"א בהכרזת יחי אדונינו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

גם בשיחה (גם במוגה זה מופיע), הרבי שליט"א מלך המשיח דיבר על ההכרזה ששומעים בכל סדר השתלשלות, שהנה זה משיח מראה באצבעו ואומר זה ומראים שהנה זה משיח בא, וכבר בא, ובהתחלה בפעם הראשונה, כולם נדהמו לא ידעו איך הרבי יגיב, אז ענו ככה בחלישות, פעם שניה ענו בקול גדול, ועבר בשלום, ופעם שלישית באמת שמעו את זה בכל סדר השתלשלות, ומאז התחילה סדרה של התוועדות, הדבר מלכות שאנחנו מכירים, מאז בתקופה של 11 חודשים עד כ"ז אדר ה'תשנ"ב, סדרה מיוחדת של שיחות נפלאות ביותר, השיחות של ה"דבר מלכות", שיחות שאיתן אנחנו חיים עד היום, עד שנשמע באוזנינו 'תורה חדשה מאתי תצא'.

בשיחות האלה הרבי שליט"א מלך המשיח מדבר כל הזמן על שני דברים: מצד אחד הביטחון והוודאות הגמורים, עד באופן של נבואה, נבואה לטובה שלא שייך בה שום שינוי, שהכל כבר גמור והעולם כבר מוכן ואין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו; ומצד שני, הרבי שליט"א מלך המשיח לא מפסיק במשך כל הזמן לדרוש מאיתנו, הדרישה של "עשו כל אשר ביכולתכם" לא נגמרה רק בכ"ח ניסן, ביחד עם הקביעה הברורה שאנחנו על סף הגאולה ממש, ומשיח כבר נמצא, ובגילוי, ונשאר רק תנועה אחת, וביחד עם כל זה הרבי כל הזמן מדגיש שהאחריות מוטלת על כל אחד ואחד, שהדבר היחיד שנשאר בעבודת השליחות זה לקבל פני משיח צדקנו, אבל האחריות היא על כל אחד ואחד.

ולכן התכנסו פה תלמידי התמימים כדי להיוועץ ולטכס עצה, לדווח על הדברים שנעשו ולהתייעץ מה עושים הלאה, כדי להביא את ההתגלות בפועל ממש. יחי אדונינו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

בי"ט כסלו, הלכנו לאיזה ישיבה שהיתה בזמנו, וזה בעצם הפעם הראשונה שאני נפגשתי ממש עם ליטאים. הגענו לשם, היה שם כמה חבר'ה שישבו, נכנסו איתם לאיזה כיתה, הם כיבו את האורות ניגנו ניגונים, א' התמימים חזר איזה שיחה קצרה, וחזרנו לישיבה, הרגשנו ממש שהפכנו את העולם.

אחרי שבועיים ארגנו שם עוד שיעור, ואח"כ בתאריכים חסידיים, יו"ד שבט וכדו', במשך הזמן העיפו אותנו משם, והתחלנו להזמין אותם לביהכ"ס של קאליב מעל הישיבה, הזמנו אז את ר' שמעון שי' אזולאי שינעים את הערב עם הגיטרה. והת' השליח י.ב. תפס שם את החבר'ה וכו', היה ממש מיוחד.

שנה שעברה, ביום ההולדת שלי, ייסדנו שיעור חדש, שיעור במתכונת של חברותות, איך שהגיעו החבר'ה אני ממש התביישתי מהם. הייתי הולך לחלק את האוכל ופחות יושב ולומד איתם, י.ו. ניסה לתפוס אותם וממש היה נראה שזה לא הולך... הייתי בהתלבטות אמיתית האם באמת להמשיך את השיעור הזה.

אחרי חודש לערך, בשבוע פרשת משפטים, החלטנו שאנחנו עושים שיעור עם צ'ולנט וקיגל בזאל, הזמנו את הדבר מלכות האורגניל, בשעה 10:30 בערב אני מקבל טלפון שהדבר מלכות לא הגיעו, מיד היו כמה חבר'ה שאמרו "נלמד שיחה אחת מה הבעיה", התעקשנו "שיעור בלי דבר מלכות משפטים, זה לא שיעור..." מיד נסענו לכפר והבאתי דבר מלכות'ים, הם הגיעו והתמימים קיבלו אותם, ישבנו איתם בקבוצות מפוזרות בזאל, ואני כמו תמיד ברחתי לצד הטכני, ופחות בחלק התוכני. כך זה המשיך עד שהישיבה ההיא עברה - אז עברנו לישיבה נוספת.

היה כאן אחד מהבחורים, י.ר. הוא היה איש הקשר שלנו עם החבר'ה, אגב, הוא בחור ממש בעניינים ופעיל מאוד, הוא אפילו יצא איתי פעם אחת למבצעים בנס ציונה. ויש הרבה מה להאריך. חסיד אמיתי.

הנקודה מאד פשוטה גם אם נראה לך שאתה לא יודע למסור שיעורים או משהו כזה, תדעו שאני הייתי במצב הרבה יותר גרוע משלכם, כשהיה מתחיל החלק התוכני הייתי בורח, רק לקראת סוף ש"ב זה היה הפעם הראשונה שלמדתי בעצמי עם בחורי הישיבה, זה היה פרשת שלח, ועבר הרבה זמן והשתפשפתי מהעניין. למדתי שצריך להחליט לקפוץ לאש, זה מאד פשוט, יש לנו את כל החומר בראש, אין ממה לפחד. הנקודה היא מאד פשוטה

לא איש דברים אנוכי, נוהגים הדרשנים לפתוח את דרשותיהם, אך בנידון דידן - דברים כפשוטם.

בתשרי ישבנו כמה תמימים אצל משפחת שארף. והתוועדנו מה ההגדרה של 'התוועדות'... חלק אמרו כך וחלק אמרו כך. ל.ג. אמר: "מה הפירוש התוועדות בדור השביעי? כינוס פעילים".

ראיתי שיחה משנת תשט"ז בה הרבי מלך המשיח שליט"א אומר, שהתוועדות שאין בה "בכ"ן" ולא יוצא משהו למעשה, - זה שום דבר! זו הנקודה, ההתוועדות של החסידים בדור השביעי זה להוציא החלטות טובות בפועל.

הנקודה של מעשה בפועל היא מאד ישירה ופשוטה, ולכל לראש למעשה בפועל: השנה הגיעו לישיבה חברי שיעור א' חדשים, אני אישית ממש לא אחזתי את האורות... ב"ה התחילו לשגע אותי בהפסקות צהריים על אופניים חשמליות כדי לנסוע מידי יום למבצעים, ב"ה אני באמת שמח מזה, ובהחלט צריך לדאוג שיהיה בישיבה מספיק אופניים לפעילות.

הרבי מלך המשיח שליט"א אומר בדבר מלכות בשיחת כ"ח ניסן, שכל אחד ואחד צריך לטכס עצה להביא את הגאולה, וזו הנקודה: על כל אחד מוטל העניין. היינו שהיום כל אחד מטכס עצה להביא את הגאולה, כל אחד חושב לעצמו ועם החברים שלו, "ואם יהיו אחד, שניים שלושה, ואם יהיו עשרה יהודים משיח כבר מיד יגיע". כל אחד לוקח אחריות מעצמו לעשות 'מבצעים' עם אחריות שזה ענינו הפרטי.

ראיתי את זה השנה ממש בגלוי, פשוט בחורים תופסים מקורב אחד, ראיתי כמה וכמה בחורים כאלה, וכל אחד ואחד בעניינו הוא, זה בשיעור גאולה ומשיח וזה במבצעים אחרים.

להסביר ענינו של משיח "באופן המתקבל" ..

אני פונה בזאת לשיעור א' לכל לראש דעו לכם כי איך שהגעתם ללמוד בישיבה בראש"צ אתם כבר מגויסים.

הנקודה למעשה, חלק מכל העניינים זה ש"צריך להסביר לכל אחד את עניינו של משיח", צריך פשוט להתחיל לעשות שיעורים, ולדבר עם אנשים.

אני זוכר בי"ט כסלו שיעור א' שהיה זמנים קצת קשים בגשמיות בישיבה, והרב נוטיק אמר שוב ושוב "תתחילו לעשות שיעורים בישיבות", ואנחנו באותו ליל שישי,

לרתום כל אחד מהם עבור הפעילות...

הנקודה להתחיל להשיג את המקסימום מהחברה, אותו ירקן יש לו רכב משלוחים שמסתובב בכל נס ציונה, שמנו לו פלקטים של משיח יש לו אותם עד עכשיו. כל אחד שמח לתת מה שהוא יכול. גם כאן ברחוב רוטשילד ירקן נשאר לו ירקות הוא מביא לישיבה, כמובן צריך לדאוג מיד לעשר את זה. עד"ז תראו כמה אופניים הגיעו לישיבה בזכות אדם אחד שהניח תפילין פעם אחת.

הנקודה היא, שבפועל ייצא מכל הפרוז'קטורים וכל הכינוס השלוחים המושקע הזה איזה החלטה טובה. שכל בחור שיוצא לרחוב ורואה איזה יהודי, שידאג לעשות משהו, איזה החתמה על קבלת המלכות, איזה שיעור בבית שלו, איזה דגל על הבית, יש איזה יהודי שדיברתי איתו בעבר, אחרי כמה פעמים שדיבר איתי, הוא אמר לי מוצא חן בעיני המשיח שלכם, תביאו לי שלט לבית. שמנו לו דגל ושלט על הבית והוא עצמו כתב לרבי מלך המשיח שליט"א.

תכל'ס הנקודה היא להוציא מכל אחד את כל היכולות, שיביא את ההתגלות של הרבי מלך המשיח שליט"א בפועל ממש.

לחיים לחיים, יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

כל בחור יוצא ביום שישי למבצעים ומתחיל לנייעס עם המקורב שלו מהמבצעים לקבוע שיעורים עם החברה שלו, עם כמה חברים, אצלו בבית, לדוגמה יש כאן בשיכון המזרח הרבה חברה שבענינים, וצריך רק קצת לשפשף אותם.

יש לי מקורב במספרה בנס ציונה שכבר מניח תפילין לבד, ורצה לעשות שיעור, בפועל זה עוד לא יצא אבל תמיד מנקר לי על הפספוס, שהיה יכול להיות כאן כמה חברה שיכולים להבין את הענין של משיח. שיעור לא חייב להיות דווקא עם ליטאים, כל מי שמכיר קצת חברה יכול לפנות אליהם, זה ממש לא מסובך. אפילו אם הוא גר בעיר אחרת באזור המרכז, אפשר לנסוע אליו פעם אחת בשבוע זה לא סוף העולם.

מי שמכיר את חג, הוא אמר שיש לו חברה מזרחניקים באיזה ישיבה, שאפשר לעשות להם שיעור. אני כבר הייתי תפוס אצל הליטאים, אבל נתתי לבחור אחר את האחריות, אמרתי לו משרד הפעילות יעזור לך בהמשך, כמה עולה קוגל - 30 שקל, טשולנט עוד 150 שקל לשבוע, זה שטויות, זה שום דבר, צריך רק לתפוס את הענינים בידיים ולהתחיל לשגע את העולם.

בנס ציונה יש יהודי ירקן, כל החנות שלו מלאה תמונות של צדיקים, מה יכול לעזור ירקן לפעילות? תפוחי אדמה! כל פעם שהיה יכול לעזור. אפשר לחשוב איך

הת' שמואל גנדל - ש"א

תעמולה שאינה חוזרת ריקם

גאולה ומשיח שבעניין ספציפי זה שכחנו את העולם. וזה בעצם מה שדובר כאן קודם, למה חשוב ונכון וצריך גם את ה'מקיף' של שלטים דגלונים, סטיקרים והדבקות. לפני כמה ימים שמעתי על ויכוח שהי' בסמ"כים בין שני בחורים, בחור אחד אמר שאנשים לא באמת מבינים שהרבי הוא המלך המשיח וצריך לקבל אותו בתור מלך המשיח ואת המלכות שלו, והשני אמר "מה פתאום" הם בטח יודעים ומבינים. אז הם עשו סיבוב ביחד וראו את החנויות במסלול מבצעים של הבחור השני מקושטות עם דגלים ועם תמונות של הרבי מלך המשיח שליט"א ועם כל העניינים, הוא פנה למוכר ואמר לו שהרבי הוא מלך המשיח, מיד המוכר הגיב מה פתאום? אתם משוגעים?! הרבי הוא משיח?! החנות שלו היתה מודבקת והכל..

לפני זמן מה ישבו כמה תמימים ביישוב ע. עם יהודי פוילישער שמסתובב הרבה בקהילה ובקי בכל ה'ארום' של חב"ד וטען שאנחנו לא באמת עושים עבודת שטח, הכל 'מקיף' - שלטים סיסמאות, הכל טוב ויפה, תכל'ס בשטח עוד לא יודעים מה אנחנו רוצים מהם.

אחרי שכולם הלכו, התיישבתי לידו ובאמת עניין אותי

לחיים! יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד! התגלותו המלאה והמושלמת של הרבי מלך המשיח שליט"א תיכף ומיד ממש.

כשביקשו ממני לדבר, אמרתי שמגוחך שאני אומר לבחורים חסידים שמדייקים לקום לסדרים וכו' מה לעשות וכיצד לעשות. לא הקשיבו לי והכריחו אותי לדבר. מקווה שזה יהיה באופן של האמת צריכה להיאמר, וקבל את האמת ממי שאמרה. התמים גרשון שי' רוטשילד כבר אמר את האמת, את העצם, מה שהרעבע רוצה! אם אפשר קצת לפטפט על זה.

תכל'ס, לפני כמה ימים ראיתי בספר "ימי בשורה" קטע מעיתון כפר חב"ד שהרב זמרוני כתב שם טור דעה, הגות, על השיחה הידועה של הרבי מלך המשיח שליט"א מדוע המשנה כותבת "הסתכל בשלשה דברים" הרי אפשר לקרוא ולראות שמדובר בשלשה דברים? ההוראה מזה לכל אחד ואחד מישראל, שיש את הקב"ה ויש את היהודי וגם העבודה שלו בעולם. והרב זמרוני שואל שם מה הרבי מלך המשיח שליט"א חידש בשיחה זו, הרי כל חסידות מדברת על זה שצריך להיות דירה בתחתונים ולעבוד עם העולם? והוא כתב, שלדעתו הכוונה על

מה יש לו להגיד. הרי אם באמת אנחנו לא עושים עבודת שטח כמו שצריך אז צריך לדעת מה צריך לעשות, כדי שנתחיל לפעול. בסוף התברר שהוא לא כ"כ מודע לעובדות וכל דבר שאמר מה אנחנו לא פועלים, הצלחתי להביא לו דוגמאות מה עושים, הוא שאל מה עם ילדים ואמרתי לו על יהודים ומסיבות שבת, הוא אמר אתם לא פונים לפוליטערס, אמרתי לו שיש את 'אחרית הימים' ואת ה'וידאו'ים של הרבי מלך המשיח שליט"א בבני ברק או איפה שזה לא יהי'.

אבל מאז באמת לקחתי את זה לתשומת ליבי, ומאז שנכנסתי לישיבה אני גם משתדל לפעול בזה שצריך להיות עבודת שטח בתוך השטח עצמו, ולא מספיק להגיע לבן אדם מהמבצעים להניח לו תפילין ולהגיד לו 'יחי המלך המשיח' ולצפות שהוא כבר יודע שזה הרבי הוא מלך המשיח וצריך לקבל את המלכות שלו. כי צריך לשבת לדבר איתם, להסביר להם את הענין, אם זה בטרמפים, באוטובוסים, ובכל מקום.

בכ' מר-חשוון, בסדר בשורת הגאולה, למדנו שיחה של הרבי מלך המשיח שליט"א שיהודי צריך לחיות כאילו זה בשבילו היום הראשון בגלות! אח"כ משתתפי השיעור התוועדתו על זה ששמים לב שכשאנחנו חיים כבר עשרים וחמש שנים של אמונה ואחרי הכל זה לא באמת גורם לנו להיות כמו שצריך.

[א' התמימים הביא דוגמא לכך בהבדל

בין עמוד השער של גליון המאה של "בית

משיח" שהי' כולו שחור וכתוב בענק "עד

מתי", וכל העיתון הי' גדוש בזה שזה נורא שהגענו

לגיליון המאה והרבי מלך המשיח שליט"א עוד לא התגלה! לעומת זאת גליון האלף הי' גדוש בשבחים על כל הפעילות וכו'!...

אם פשוט נחי' את זה שאתמול ראינו פעם אחרונה בגלוי ממש את הרבי מלך המשיח שליט"א מעודד יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד, והיום נכנסנו לגלות, אנחנו 'נשתגע', ואין מצב שבהפסקת צהריים אולי אנחנו יוצאים אולי אנחנו לא יוצאים, ובריקוד יחי כולם נסחבים, טוב מה לעשות יש לנו כיפת יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד, אז צריך לרקוד 3 דק'.. 'והוא גואלנו פעם אחת.. מקסימום פעמיים.. דידן נצח ועוד כמה שירים... הריקוד יחי זה .. עדיין מונח בראש שהרבי מלך המשיח שליט"א מעודד 'יחי אדוננו', במילא גם השיעור גאולה ומשיח נהיה 'חי'.

באחד הוידאו'ים מהכינוסים ב77 בשנת תשנ"ג רואים כיצד ספריית גאולה ומשיח כולה ריקה חוץ מאיזה שלוש ספרים, פשוט מאד, בנ"ג הרבי מלך המשיח שליט"א מעודד יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד אחרי נ"א נ"ב, אחרי השיחות, הארון של גאולה ומשיח פשוט ריק! התמימים פשוט יושבים ולומדים גאולה ומשיח!

הספרים הכי שימושים אצלנו צריכים להיות: ספר מאמרים מלוקט גאומ"ש, ליקוטי שיחות גאולה ומשיח. כל המחשבה הזאת וה'לחיות' את זה שרק אתמול או היום נכנסנו לגלות יביא לכך שמחוסר מעש באים לבית חב"ד בהפסקת צהריים ויש שם איזה עלון 'ימות המשיח' אז הולכים לחלק בצומת, או, 'טוב נצא למבצע תפילין'. זה אמור להיות שכשמתקרבת שבת חופשה צריך להכין חומר חלוקה והדבקה המתאימה לתלייה והדבקה בישוב ובעיר שאתה גר, אתה לוקח אחריות להבאת הגאולה! לא שמצטרפים... אתה יכול גם להקים שיעור גאולה ומשיח בישיבה וכו' ויש כאלה שאוקיי לא יכולים ולא כ"כ בענין הזה של לארגן וכו', צריך לדעת שאסור לזלזל בפרטים הקטנים.

גם בעולם מלשון העלם והסתר יש ענין של פרסום. שמעתי פעם מ'איש פרסום' כי כל הענין הזה של כרטיסי משיח והדגלונים אסור בכלל בכלל לזלזל בזה מכיון שזה חלק מקמפיין. הוא אמר לי בתור דוגמא, כי להבדיל

אם עכשיו חבר כנסת או ראש ממשלה רוצה שיבחרו בו, לא מספיק שהוא מכניס איזה כתבה לעיתון, הוא צריך שאנשים ילכו ברחוב ויראו שלט שכתוב בו על המפלגה שלו, אחרי זה בן אדם מגיע הביתה רואה על הדלת שלו הסבר למה הכי חשוב לבחור במפלגה שלו, אח"כ הוא נכנס ורואה כתבה שצריך לבחור במפלגה שלו, ואז הוא מקבל שיחת טלפון שלום מדבר... כדאי לבחור במפלגה שלי, ככה משגעים אותו מכל הכיוונים, ואח"כ רואה את זה על רכבים ודגלים ומה שלא יהי', אחרי שהוא ראה את זה כ"כ הרבה פעמים, מעניין אותו, הוא בודק אולי זה יגרום לו להצביע לאותה מפלגה.

תחשבו שני' לעצמכם, בן אדם לא שומר תומ"צ לע"ע כאן בראשון לציון הולך ביום חמישי נוסע עם הרכב ואז הוא מגיע לצומת, והתמים ד.ח דופק לו על החלון דוחף לו איזה עלון - ימות המשיח - 770 יתגלה בברוקלין שבניו יורק עם תמונה של הרבי מלך המשיח שליט"א ויחי אדוננו, אוקיי ממשיך הלאה. למחרת איזה בחור מגיע אליו ומציע לו להניח תפילין, אוקיי הוא מניח.

תוך כדי הבחור מסביר לו על הרבי מלך המשיח שליט"א וגאולה ומשיח, מעניק לו כרטיס משיח לשים גם בארנק, גם מאחורי הפלאפון, שיחת הגאולה, ומזמין אותו לישיבה עם איזה כרטיס ביקור, אוקיי ממשיך הלאה. הכי עוצמתי זה בליל שבת, הוא רואה כמויות של בחורים הולכים עם דגלים ושלטים, צועקים שכבר אין להם כוח לגלות ורוצים שהרבי מה"מ שליט"א יתגלה, ושומעים בשכונה את הבחור שאומר שיחה של הרבי מלך המשיח שליט"א ואחרי זה הוא אומר שצריך לקבל את מלכותו.

למחרת הוא מוציא את הראש מהחלון הוא רואה איזה מבצע של בחורים הולכים עד המערב עם דגלים,

ומכריזים עם כל מיני ילדים פסוקים לקבל פני משיח צדקנו, אחרי כמה דקות הילדים נכנסים לבית עם טופי וכרטיס משיח ומספרים שאמרו לנו שעכשיו הבאנו את הגאולה. אחר כך הבחור הולך לביהכנ"ס ומשאיר שם עלונים של 'אחרית הימים' ו'שיחת הגאולה'.

קיצר!!! אני מאמין שברגע שיהיה 'משיח בכיכר' הוא יילך לכינוס, או שזה מעניין אותו שהחב"דניק הראשון שהוא יפגוש אח"כ, הוא ישאל אותו: תגיד, מה הסיפור?! מאיפה הבאתם שהרבי שליט"א הוא מלך המשיח? והבחור יכול להסביר לו כמו שצריך.

בנוגע למעשה, צריך לקחת דברים הכי קטנים ולהשתגע עליהם. לדוגמא בדרך למסיבות שבת במערב, פשוט כל בן אדם שאנחנו רואים לחלק לו כרטיס משיח, באוטובוסים אפילו לא צריך לדבר עם אנשים פשוט

מביאים להם כרטיס ויחי המלך.

מה שנותן לי לפחות את כל הכח להפצה ולא כמצוות אנשים מלומדה אלא מתוך התחושה שהיום נכנסנו לגלות וצריך לפעול התגלות, אז קודם כל כמובן זה לימוד שיחות הדבר מלכות להשתתף בשיעורי גאומ"ש בשורת גאולה, ונוסף לכך לקרוא את ימי בשורה לקרוא את יומן נ"ג לראות איך התמימים חיו את זה איך בערה להם ההתגלות של הרבי מלך המשיח שליט"א בעצמות. זהו זה הענין לצאת לפרסם להפיץ לחלק לשגע את העולם, הכל מוכן להתגלות ותיכף ומיד ממש, הרבי מלך המשיח שליט"א מתגלה ולוקח את כולנו לבית המקדש עוד לפני שאני מסיים כל עם ישראל יוצא לרחובות ורוקדים את השירה העשירית הנצחית שהיא כל חיינו - יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד.

דעם ובינ'ס שפואן

הכל ברוז

און בשעת ס'קומט במיוחד פרשת וישלח, ובמיוחד כאשר מגיעים לפרשת וישלח,

און אידן לעבן גלייך פון אנהויבס השבוע, ויהודים חיים [עם זה] מיד מתחילת השבוע,

אז יעדערער פון זיי איז דאך נכלל אין יעקב'ן, אשר כאו"א מהם הרי נכלל ביעקב,

ווי מבואר אין דעם אגרת הקודש האמור - אויף "ויקרא לו קל אלוקי ישראל", ווי אזוי יעדער איד איז אין זיך גאנץ יעקב'ן -

כמבואר באגרת הקודש האמור - על "ויקרא לו קל אלוקי ישראל", כפי שבכל יהודי ישנו יעקב בשלי-מות -

איז שיקט יעדער איד אין זיינע בירורים, אין זיין "מע-שינו ועבודתנו", צו זיינע בירורים, שולח כל יהודי בבירורים שלו, ב"מעשינו ועבודת-נו" שלו, לבירורים שלו,

און רופט זיי און איז מצרף זיי צו זיך אויף גיין צוזאמען לארצנו הקדושה, און אין אן אופן פון (די, פון ווי) תיכף ומיד..

וקורא להם ומצרפם איתו להליכה ביחד לארצנו הקדושה, ובאופן של תיכף ומיד

אע"פ וואס מ'זאגט אויף דערויף "לעתיד לבוא" - "לא עיכבם אפילו כהרף עין"...

אע"פ אשר אומרים זה על "לעתיד לבוא" - "לא עיכבם אפילו כהרף עין"...

וואס דאס איז דאך אויכט פארבונדן - כמדובר כמה פעמים - מיט כללות הסדרה,

..אשר זהו הרי גם קשור - כמדובר כמה פעמים - עם כללות הסדרה,

וואס ווערט דאך אנגרופן בשם "וישלח", על שם וואס "וישלח יעקב מלאכים" צו "עשיו אחיו", אשר נקראת בשם "וישלח", על שם "וישלח יעקב מלאכים" ל"עשיו אחיו",

דערפאר וואס מצד יעקב'ן איז שוין דעמולט געווען הכל מוכן,

מפני שמצד יעקב כבר אז היה הכל מוכן,

אז אויך עשיו שטייט שוין בירור הכי גמור, [לוודא] שגם עשיו נמצא כבר בבירור הכי גמור,

נאר דעמולט איז געווען דער עיכוב מצד עשיו'ן און מצב העולם,

אלא [ש]אז הי' העיכוב מצד עשיו ומצב העולם,

און פון דעמולט אן, איז דאך - כפתגם הידוע פון נשיא דורנו - אפגעטאן כל הענינים,

ומאז, הרי - כפתגם הידוע של נשיא דורנו - נפעלו כל הענינים,

וכמובן אויכעט צוגעפוצט אויכעט די קנעפלעך,

וכמובן ג"כ שצוחצחו גם הכפתורים,

איז דאך א זיכערע זאך אז אויך די וועלט איז שוין גרייט דערצו.

הרי דבר וודאי שגם העולם כבר מוכן לזה.

ראה זה חדש

יצא לאור עולם!

קובץ
מפרשים

חוברת ג'
זמן חורף

80 עמוד
של סוגיית
חליפין!

חובה ללומדי המסכת
ראשי ישיבות, ר"מים,
משיבים, ותלמידים

- מבית היוצר של תות"ל ראשל"צ -
להשיג בכתובתנו במייל, בישיבה, ובדוכנים
בבית חיינו.

יחי אדוננו מורנו ורבינו
מלך המשיח לעולם ועד!

דברי משיח

ומה שחסידיהם הם אדישים..

ועאכו"כ בעמדנו כבר באופן ד"כלו כל הקיצין", וכבר נמצאים אחרי הענינים שלאחרי זה, וכל התירוצים ("אלע פארענטפערן") וכו', וכבר לא נשאר אפילו רגע לחכות, אפילו "כהרף עין", וצריכה כבר לבוא הגאולה האמיתית והשלימה בפשטות, ולמטה מעשרה טפחים.

ומה שחסידיהם הם אדישים ("קאלט בלוטיק")... - הנה לדאבוננו הם אדישים גם בנוגע לענינים נוספים, ובמילא איני יודע מה יהי' התכלית מזה... אבל דבר ודאי הוא שלא יתחשבו עם האדישות ("קאלט-בלוטיקייט") שלהם, אלא עם פנימיותם, שזהו העצם והתכלית שלהם, ובפרט מצד ההתקשרות והפעולה ד"רחובות הנהר" - דמובן שזה צריך להיות בתוספת רחבות וכו'.

...וכבר נעשה הבירור ג"כ, ובלשון נשיא דורנו - כבר לא נשאר אלא לצחצח את הכפתורים, וגם את הכפתורים צחצחו כבר מאז, כי נעשה "לאלתר לגאולה" עי"ז ש"לאלתר לתשובה", והרי זהו "בשעתא חדא וברגעא חדא"!

והולכים (כפרש"י עה"פ "וישלח יעקב מלאכים") עם "מלאכים ממש", היינו שאצל יהודי מתגלה כחו - שהוא נותן פקודות למלאכים ("ער שאפט זיך מיט מלאכים") והם עושים עבורו את כל הענינים, והוא מתעסק בלדעת "דעת בוראם", שזוהי העבודה אחרי הגאולה האמיתית והשלימה, כמדובר כמה פעמים [וזהו גם סיום "יד החזקה... לעיני כל ישראל" - ספר הרמב"ם].

משיחת י"א כסלו ה'תשמ"ט, דברי משיח ח"ב ע' 64
[ע"פ סרט ההקלטה].

ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש ראשון לציון
כסלו תשס"ט תש"ס

קובץ מפרשים

<חוברת שלישיית>

- זמן חורף -

פרדסין - פרדסין

ג.ב. - "בכסף סמך" - ג.א. - אסתר רב הונא

...

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

הערות המערכת: לאחרונה התפרסם שי"ל כרך נוסף עם ביאורי הרב גינזבורג על פרקים ג-ו בשער היחוד והאמונה. למיטב הבנתנו קיימים שם חלקים שעדיין הינם בגדר טיוטה.

לאור השמש אין מציאות בפני עצמו

והמשל לזה, המשל שיסביר לנו קצת כיצד גם אחרי שנברא העולם, ואין זו אחיזת עיניים, אלא אכן העו"לם נברא. ובכל זאת, כל מציאותו, גם אחרי שנברא, היא אך ורק הכח האלוקי, והעולם וכל אשר בו הוא בעצם אין ואפס לגמרי.

המשל לזה: הוא אור השמש המאיר לארץ ולדריים עלי, לנבראים הנמצאים על הארץ. שאור זה שהוא זיו ואור המתפשט מגוף השמש, ונראה לעין כל מאיר חוץ לשמש, על הארץ ובחלל העולם.

וכאמור, למרות שהאור הזה תלוי לגמרי בשמש, וכל עניינו הוא לגלות את השמש, ואם השמש תפסיק להאיר הוא יתבטל בדרך ממילא. ובכל זאת, כאשר השמש מאירה, ישנה כאן עוד מציאות נוספת, נוסף לשמש עצמה, של אור המתפשט מן השמש.

אולם כל זה רק באור שמתפשט מן השמש. אולם האור שנמצא בתוך השמש עצמה, למרות שבוודאי יש שם אור, כדלקמן, אך האור שם "בטל במציאות". כל מציאותו בטלה בתכלית ואין הוא מציאות כלל, גם לא מציאות שאינה אמיתית, גם לא מציאות שאינה מתייחסת אליו אלא למישהו אחר. אלא אין כאן שום מציאות כלל, כדלקמן.

ובדוגמת זה, יבאר רבינו לקמן, הנבראים שנמצאים בתוך הכח האלוקי המהווה אותם. שהם נמצאים כל הזמן בתוכו ממש, והוא ממלא את כל מציאותם כל הזמן, כמו האור שבתוך השמש. והם לא מתפשטים החוצה מהכח האלוקי, כמו האור שמתפשט מחוץ לשמש, אלא הם נמצאים כל הזמן בתוכו ממש. ולכן הם בטלים בתכלית במקורם, כמו האור שבתוך השמש.

ולמרות שאור השמש הוא "יש מיש" ולא "יש מאין", בכל זאת אפשר להביא ממנו משל למציאות הנב-

ראים יש מאין. כי כשם שאור השמש הוא רק התפשטות מן השמש ואין לו שום מציאות בפני עצמו מלבד זאת (בניגוד לכלי שנעשה ביד האומן, שיש לכלי מציאות גם מצד עצמו), ובהיותו כלול בשמש הוא בטל במציאות לגמרי, כך כל הנבראים (למרות שאינם התפשטות מדבר ה' כמו האור מהשמש, אך כל מהותם בא מדבר ה', ולכן) אין להם שום מציאות בפני עצמם, ובהיותם כלולים תמיד במקורם, הם בטלים במציאות לגמרי.

אלא שאור השמש אמנם ללא השמש לא הי' מציאות כלל, אך בגלל השמש ויחד עם השמש יש לו מציאות גם מחוץ לשמש. ואילו הנבראים אין להם שום מציאות מחוץ לדבר ה'.

בתוך השמש יש אור

מניין לנו בכלל שבתוך השמש יש איזה מציאות של אור (אלא שהוא בטל במציאות) -

אומר רבינו הזקן: והנה זה פשוט שאור זיו זה, שאנו רואים אותו מתפשט רק מחוץ לשמש, ונדמה לנו שבתוך השמש אין בכלל אור, אלא רק השמש עצמה - האמת אינה כן. כי הדבר פשוט שהאור הזה ישנו גם כן לא רק מחוץ לשמש, אלא גם בגוף וחומר כדור השמש עצמו שבשמים.

ואין הכוונה שבשמש עצמה יש רק יכולת להאיר, אלא ישנו שם אור ממש. כפי שמדגיש כאן רבינו "שאור זיו זה ישנו גם כן" בתוך השמש עצמה.

וכמפורש לעיל "שגם שם (בתוך השמש) מאיר ומי תפשט ודאי זיו ואורו, וביתר שאת מהתפשטותו והארתו בחלל העולם".

מנין לנו - מקל וחומר. שאם האור מתפשט ומאיר למרחוק כל כך, והרי ככל שהוא קרוב יותר לשמש, הוא נמצא יותר, חזק יותר, ומאיר יותר. אם כן, כל שכן שיוכל להאיר במקומו ממש, בתוך השמש עצמה.

כי הרי לאור אין שום סיבה אחרת למציאותו מלבד השמש. הסיבה היחידה למציאותו של האור היא

[3] ח"א פל"ג.

[4] רי"כ.

[5] ראה ס' הערכים חב"ד ח"ב ע' תמח, וש"נ.

[1] ראה בכ"ז בהמשך תרס"ו ע' קלח ואילך. ד"ה ולקחתם עת"ר. ס' הערכים חב"ד ח"ב ע' תעח ואילך, וש"נ.

[2] רי"כ.

נמצא מחוץ לשמש.

האור שבתוך השמש הוא לא דבר נוסף

אולם מאידך, לא ייתכן שבתוך השמש עצמה תהי' מציאות של אור ממש. שהרי מציאות השמש היא מציאות אחרת לגמרי ממציאות האור. ולא רק שהיא מציאות אחרת, אלא שזה סוג אחר לגמרי של מציאות, מהות אחרת לגמרי. השמש היא מציאות עצמית, ואילו האור אינו אלא הארה והתפשטות. איך ייתכן אפוא שבתוך השמש יהי' דבר אחר, אור.

וההסבר הוא שאכן, האור הנמצא בתוך השמש הוא לא מציאות של אור, אלא כל מציאותו היא השמש.

האור שנמצא בחלל העולם, כיוון שיש לו תכלית, להאיר את המקום שנמצא בו, אם כן, בדקות דקות (למרות היותו אור, שכל עניינו של אור הוא לגלות את המאור) יש לו תוכן ומהות משלו מלבד השמש, עניינו הוא התפשטות הארה מן השמש שבאה להאיר את העולם.

אולם בהיותו בתוך השמש, אין כאן שום תוספת על השמש - למרות שיש כאן חידוש לגבי השמש, שהרי אור הוא מציאות אחרת מהשמש. אולם חידוש זה אינו דבר נוסף על השמש, אלא החידוש הוא במציאות השמש עצמה, שהשמש עצמה היא (לא רק גוף לוחט, אלא היא גם) מאירה.

(ובדוגמת חפץ שנמצא במקום חשוך, והאור בא ומאיר שם. שלא נעשתה כאן שום תוספת בחפץ עצמו, אלא שהחפץ עצמו נעשה גלוי ומואר. וכך האור שבתוך השמש עצמה אינו מוסיף עוד דבר בשמש. וזה שיש כאן אור פירושו (לא שיש כאן עוד דבר, אלא) שהשמש עצמה נעשתה (לא רק מקור לאור, אלא היא) גם מאירה בפועל).

כלומר, יחד עם זה שהאור שבתוך השמש הוא דבר חדש שאינו שמש. וכפי שכותב רבינו על כך "התהוות האור מהשמש בתוך גוף כדור השמש עצמו". ובמקום אחר קוראים לזה "שהמאור מהווה בעצמו (כלומר, בתוך עצמו) אור". ובכל זאת, כיוון שאור זה נמצא בתוך מקורו, וכל גדר מציאותו היא שהוא מתהווה ממקורו, הרי זה נחשב כאילו אין כאן מאומה מלבד המאור עצמו, אפס בלעדו.

השמש. אם כן לא ייתכן שבמקום ממנו הוא בא, ושם נמצאת הסיבה היחידה לקיומו, שם הוא לא נמצא. שאם כן, מהיכן הוא צמח פתאום. שהרי אין שום סיבה אחרת לקיומו מלבד השמש עצמה. ובהי' כרח שמציאותו של האור מתחילה בתוך השמש ומשם היא יוצאת להיות מציאות בפני עצמה מחוץ לשמש.

כלומר, למרות שמציאות האור היא מציאות אחרת מהשמש. השמש היא גוף לוחט ומלא חום ואנרגי', ואילו האור הוא מציאות של התפשטות קרני אור בלבד שיוצאות מן השמש ולא גוף לוחט. אולם בהי' כרח לומר שבתוך הגוף הלוחט הזה מתחילה כבר מציאותם של קרני השמש בפועל - לא רק היכולת להאיר אלא ממש קרני אור. שאם אין הם נמצאים שם, מהיכן צצו מחוץ לשמש. שהרי אין שום סיבה אחרת למציאותם מחוץ לשמש.

ליתר ביאור, בכל הפעולות של "יש מיש", הכח הפועל אינו הסיבה היחידה לקיומו של הדבר, אלא רק יחד עם משהו נוסף מבחוץ ששם מתלבש הכח: הכח הפועל את הכלי אינו הסיבה היחידה למציאות הכלי, אלא ישנו כאן חומר גלם נוסף, חתיכת הכסף שממנה נעשה הכלי. הכח המעיף את האבן אינו הסיבה היחידה לעפירת האבן, אלא יש כאן חומר נוסף, גוף האבן שהכח מתלבש בה ומעיף אותה. ואפילו האדם המביט במראה אינו הסיבה היחידה למציאות הדמות שבמראה, אלא ישנו כאן החומר של המראה שבה משתקפת הדמות.

אולם באור שנהי' מן השמש, אין כאן שום דבר נוסף שממנו בא האור מלבד השמש. והעובדה שהוא נמצא מחוץ לשמש אינה מוסיפה מאומה בכך ואינה גורמת לו כלל להיות. הסיבה היחידה למציאותו היא השמש.

אם כן, לא ייתכן שבתוך השמש לא יהי' אור כלל. שאם כן, מהיכן צץ האור מחוץ לשמש. והרי אין שם שום דבר נוסף שיגרום שתהי' מציאות של אור.

ומכיוון שרואים אנו שכלל שהאור קרוב יותר לשמש, הוא מאיר יותר וחזק יותר, הרי מציאותו של האור בתוך השמש, ששם נמצאת הרבה יותר הסיבה למציאותו, היא עוד הרבה יותר ממה שהוא

[7] לקמן בפ"ו.

[8] ראה סה"מ תש"ג ע' 461.

[6] לא כמו אדם המביט במראה, שנעשתה בזה תוספת רק במראה שהיא חוץ ממנו, ולא באדם עצמו. ואילו כאן נעשה חידוש בחפץ עצמו, שהחפץ עצמו נעשה גלוי ומואר.

"אחר כלותו לדבר נחץ ידה בקרבי אור ותוקף ועוז האמונה... נתעורר אז אצלי חפץ לילך לצעוק ברחובות כל זה"

נגד תורת החסידות בכלל. אולם אף כי דבריו אולי מתאימים לצד ה'ביבליוגרפי' של המכתב, אך רחוקים מהבנת תוכנו.

אחד הביטויים העזים במכתב הוא כי ר' אייזיק הקיא בשביל היגיעה בהבנת החסידות אפילו את "חלב שינקתי ממעי אמי"! וכל זאת רק ע"י התקשרות נאמנה לאדמו"ר. מכתב זה הוא לכאורה בעקיפין גם אחד המקורות הכי קדומים לענין האחיזה ב'קלאמקע' של חדר הנשיא ועל ידו יש ראייה באלוקות! (ראה לקמן הערה 30).

נוסח וסגנון המכתב, בשונה מכתביו שנכתבו בפרטיות, הוא יותר אישי ונוקב ורווי בביטויים באידיש.

אנו מציגים כאן את המכתב כפי שנדפס ב'חנה אריאל' (ומשם בספרו של הגה"ח ר' אליהו יוחנן שי' גורארי' 'תולדות יצחק אייזיק' - ומשם חלק מהמראי מקום).

במתכונת זו פתחנו את כל ראשי התיבות, פיסקנו מחדש את כל המכתב, כדי שהדברים יהיו ברורים. כל זאת על דעתם הקצרה של חברי המערכת בלבד. בסוגריים מרובעות הכנסנו נוסחאות נוספים שיש בהם הבדל משמעותי ובעיקר הכנסנו את התרגום ללה"ק לתוך המכתב ואת האידיש בהערות [יוצר כי לשון האידיש כאן קשה ואינה לשון האידיש השיגרתי, עקב זאת התרגום עבר גם עריכה לשונית לפי קוצר הבנתו בתוכן הדברים]. ת"ח להרה"ח הרה"ת ר' לב שי' לייבמן משפיע שיעור ג' על ההערות והארות.

מכתב זה מתפרסם כאן בהמשך למכתב נוסף שפירסמנו בג' ליון 28.

אחר שובי למנוחתו מהכעס וקבלתי התנחומין [נ"א: וקבלת יסורים] על הצער מרוב הדברים כו',² ליתן אותנו ואדמו"ר בראשנו³ לפני בבל⁴ [נ"א: לבני בליעל] כו', זכרתי ימים מקדם⁵, אהבת נפש אהבנו⁶ איש את אחיו, ואיככה אוכל⁷ לחשות מלדבר⁸ אליך דברים על כל פנים בשובה ונחת⁹.

שמע נא אחי ידידי, אל תאמר ח"ו כי זו [חסידות חב"ד] אפיקורסות ופליסופיא, אלא: אני אומר כי זו היא אמי תיות האמונה שבה יחיו המתים¹⁰, והעצמות היבשות¹¹

בין ימי חג הגאולה של תורת החסידות י"ט כ' כסלו - לבין יום הבהיר, החג של דור השביעי 'דידן נצח' אשר בחמשה בטבת שבו נגלה לעיני כל העמים כי יש מנהיג נצחי לדור ולתנועת חסידות חב"ד ובעיקר לתורתה - והוא הוא הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיחיה לעולם ועד, מוגש בזאת מאוצר אגרותיו של הגאון החסיד ר' יצחק אייזיק מהאמיל, חסיד של ג' דורות הראשונים של רבותינו נשיאנו.

הגאון החסיד ר' יצחק אייזיק נודע ונתייחד ביכולת הביטוי הייחודית שלו להסביר, להציג ולקרב אלינו לא רק מושגים בחסידות, אלא גם הרגשים ותנועות דקות מן הדקות. בספריו 'חנה אריאל' ו'שני המאורות', שהודפסו ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א במערכת 'אוצר החסידים' - קה"ת ניתן להבין ואף לחוש את כוחו הגדול בהסברת כל דבר הרחוק ומופלא, באותיות בהירות עם משלים וביטויי הסברה עזים.

המכתב הנוכחי הוא עדות חיה לכל הנ"ל. מחד הוא נוגע באחד מיסודי החסידות - אחדות השם, אולם בעיקר עוסק ביכולת ההבנה וההרגשה של האדם באחדות זו. ר' יצחק אייזיק קובע ומבהיר כי יש רק דרך אחת לחוש באמת זו, והיא הקשר עם 'רופא מובהק', שהוא הרבי.

לפי הידוע עד כה, המכתב נשלח לידיד קרוב ביותר של ר' יצחק אייזיק שלאחר הסתלקות כ"ק אדמו"ר הזקן לא התקשר לבנו כ"ק אדמו"ר האמצעי, אם כי היה מאוהביו ואף היה מחותנו (ראה בית רבי - אדה"ז פי"ז בערכו: הגאון החסיד ר' שלמה פריידש), מתורף הדברים נראה אולי כי לאחר ששוחחו ביניהם על חסידות חב"ד ועל התנגדויות הנשמעות בקרב החסידים על חסידי אדמו"ר האמצעי ושיטתו, כתב ר' יצחק אייזיק את הדברים הנ"ל. זהו פשר התחלת המכתב (לפי גרסת המכתב שנמצאת בספריית כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א) "אחרי שובי למנוחתו מהכעס וקבלת יסורים", כמו כן פשר שימת דגש על כ"ק אדמו"ר האמצעי כמה פעמים לאורך המכתב. לאחרונה אמר מי שאמר כי מכתב זה תוכנו (ונמענו) הוא על ההתנגדויות

יחושו אלקים חיים¹². בקרבם של כל החסידים, ובפרט תלמידי אדמו"ר הענין 'מונח' על פי רוב בתפילת שמונה עשרה, דהיינו לאחר כל ההתבוננות הטובה בפסוקי דזמרה ובקריאת שמע ביחודא עילאה ויחודא תתאה¹³, הרי לאחר כל זאת 'מונח' ומורגש שהכל אלוקות, והחושך של קליפת נוגה¹⁴ עומד מרחוק ו'שומע' ש'אלוקות זה הכל [נ"א: והכל הוא אלוקות], העולם נראה כעולם אחדות אחד שאינו מפריע ואינו מבלבל את האמונה¹⁵

- (ולא כמו שבעת קריאת שמע הרי בטרדת ההתבוננות אינו מרגיש העולם. והיינו מפני שההתבוננות הוא איך שהוא קמי' [נ"א: איך דכולא קמי' כלא חשיב], כ"י דוע¹⁶ דקריאת שמע יחוד או"א ותפלה יחוד זו"נ. והתפלה ביאור על קריאת שמע לפרש גם לנו כו' ולא לדרשה קא אתינא כו').

ואדרבה - החושך יונק מזה¹⁷ לרע לו ולבלבלו לנצח ול' בלעו. והוא בשני אופנים: או להיות נבזה בעיניו נמאס¹⁸ מאד, איך הוא רחוק מהאמת הנראה לעינים; או לקבל הנאה, כמתחמם מרחוק אצל האור להפוך מים הרעים כו'.

ואמונה זו ישנה לכל החסידים, אבל מתנגד[ים], אפילו אותן שאינן כו'¹⁹ אין להם זאת האמונה רק בהעלם גדול מאד מאד, ממש כמו שהיו ישראל במצרים²⁰. הגם כי גם אצלם הקב"ה הוא הכל בשביל להאמין בו ("הגם גא-ט איז בא זיין אויך אלץ צו גלייבען אויף אים"), עם כל זה אין אצלם 'מקום' להאמין באמונה זו ש'הכל אלו-קות', אבל אצל חסידים הדבר קיים מעולם; אצל זקני החסידים, תלמיד מורנו הרב רבי מרדכי נחום מטשר-נוביל נ"ע זה התבטא (האט בוקע גיווען) באופן 'פראי' ("גאר ווילד") מחמת שלא היתה להם התבוננות הרבה,

לנו".

[15] במקור באידיש: ניט זאג ח"ו איז דאס [תורת החסידות] איז אפיקור[סות] ופלסופיא, רק זאג דאס איז אמיתית אמונה שבה יחיו המתים ועצמות היבשות זאלין מרגיש זיין אלקים חיים. און אלע חסידים, ובפרט תלמידי אדמו"ר נ"ע, האבין די אמונה, און זי ווערט דער הערט על פי רוב אין שמו"ע. דהיינו שאחר כל ההתבוננות הטובים שבפסוקי דזמרה ובק"ש ביחוד ויחוד, ווערט נאך דאס דער הערט, בל"א, אלץ איז גא-ט [נ"א: און גאט איז אלץ], און חשך שק"נ, שטייט פון ווייטען און הערט וויא דיא וועלט איז א וועלט [נ"א: און חושך דנוגה שטייט פון ווייטען און די וועלט זעט מען ווי איין וועלט], און עס שאט גאר ניט און איז גאר ניט מבלבל דיא אמונה

[16] ראה פרי עץ חיים שער ח' פ"ז ועוד הרבה.

[17] לכאורה הכוונה כאן במונח 'יונק' הוא בפירוש החיובי שהק' ליפה 'מושפעת' מהקדושה. [18] תהלים טו, ד.

[19] ניכר כאן במכתב כי כל מקום שנכתב 'כו' בהקשר להתנגדות הכוונה היא לומר התנגדות חזקה וא"כ הדברים שבפנים מתפר-שים כך: גם כאלה שאינם מתנגדים ממש לחסידות בכל זאת אין להם את האמונה באחדותה 'באופן החסידי'.

[20] ראה פתגם כ"ק אדמו"ר הזקן שהובא בקונטרס רמ"ח אותיות (אות קפג): "ר' משה ואחיו ר' זאב מוויילענקע נסעו פעם... ר' משה חזר חסידות... באמצע המאמר, השתתק ר' משה... והמשיך: כך אמר הרבי [אדמו"ר הזקן] לחסידים יש אמונה דגדלות ולמתנגדים אמונה דקטנות, כמו שהיה לעם ישראל במצרים... מעשה דומה היה בעיר שקלאוו בעת שדרש שם אחד המגידים, וכשסיים את דבריו קפץ ר' משה לביה וצעק בקול [בתרגום ללה"ק]: "אפיקור-סים, הקשיבו למה שהרבי אומר - לאיש מכם אין אמונה...".

[21] בגוף המכתב הדברים באים באידיש: הגם גא-ט איז בא זיין אויך אלץ צו גלייבען אויף אים כ"ו האבין זיי קיין ארט ניט לאמור-נה זו אלץ איז גא-ט. אבער חסידים האבין דאס לעולם. און גאנץ אלטע חסידים, תלמידי מוהרמ"נ מטשאר' נ"ע האט דאס בוקע גיווען גאר ווילד

[22] לכאורה הכוונה כאן במונח 'ב' אופנים' הוא מה שנקרא אצ-לנו 'שני שלבים', כאשר השלב הראשון הוא ידיעה כללית והשניה בהרחבה וכפי שמבאר בהמשך.

[22*] להלן חוזר שוב "בשעת מעשה" - כאשר נמצא בחושך

[1] ע"פ תהלים קטז, ז.

[2] כפי הנראה נמען המכתב נפגש באותם ימים עם כותב המכתב, ובעקבות שיחתם כתב את הדברים הנ"ל.

[3] אף מכאן נראה כי עיקר תוכן המכתב עוסק בהתקשרות לכ"ק אדמו"ר האמצעי לאחר הסתלקות כ"ק אדמו"ר הזקן והוא נכתב לתלמידים שעזבו (רח"ל) את אדמו"ר האמצעי וכו' - כמסופר כל זה ב'בית רבי'.

[4] ע"פ ש"א א, טז [לפני בת בליעל].

[5] תהלים קמג, ה.

[6] ע"פ ש"א כ, יז.

[7] מג"א ח, ו.

[8] ע"פ קהלת ג, ז.

[9] ישעי' ל, טו.

[10] אודות הביטוי שחסידות היא 'תחיית המתים' ראה בהרחבה בספר השיחות תש"ג ע' 99 ושם: "אויף ר' הלל'ס מחונכים און מו-דרכים קען מען זאגען דעם מאמר הידוע זוטרי דבכו מחי' מתים. כי כמו שהמיתה בגשמי' הוא הסתלקות החיות 'קרירות' כמו"כ המי-תה ברוחני' הו"ע הקרירות: מען דאווענט קאלט, מען טוט א מצוה קאלט, מען לערנט קאלט} אפילו זינגען און טאנצען זיעט מען און מען טאנצט קאלט. ר' הלל האט מיט זיך חינוך והדרכה געמא-כט ווארעמע הארציגע אידען אז זוטרי דבהו 'גאר פשוט'ע אידען' האבען מחי' מתים געווען געמאכט ווארעם די קאלטע אידען."

[11] יחזקאל לו, ד.

[12] ש"א יז, כו.

[13] ראה גם תניא שער היחוד והאמונה פ"ז (פב. סע"א)

[14] ראה גם תניא רפ"ז. נזכר בדרך מצוותיך שרש מצוות התפילה פ"ב, פט"ז-י"ז.

ולכאורה כוונתו כאן, שקריאת שמע היא בהתפשטות מן העולם (מס"נ), ולכן אז העולם לא מפריע לו כי הוא בהפשטה, ואילו אח"כ בשמו"ע, הוא המשכת אלקות למטה, ואז גם בהיותו בתוך העולם, הנה בעולם מאיר אצלו אחדות כו'.

וזהו שאומר שהתפילה (שמו"ע) היא "ביאור" על ק"ש, היינו מפרש וממשיך את האחדות של ק"ש אל תוך מציאות העולם, "לפרש גם

ובתלמידי אדמו"ר נ"ע [אדמו"ר הזקן] הדבר ישנו בנפוחות יותר²¹, ובב' אופנים²²:

האחד - כנ"ל; והב': בהגיע המחשבה בשעת מעשה²² עליו יתברך בעצמו ("אף אים אליין"), אז הוא בציור באופן שאין בנמצא אלא הוא לבדו הוא, ההכרה ש'הכל אלוקות'²³. והוא אמיתית רצוא ושוב של חיות הנשמה ושרשה למעלה מטי ולא מטי²⁴, אור אין סוף למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית²⁵.

רק שזו האמונה היא בבחינת קטנות²⁵, כתינוק המכיר ויודע את אביו היטב, שההכרה היא שווה כהכרת הגדול, שאין הגדול יודע יותר באמיתית שזה אביו ממה שיודע הקטן, אך הקטן אינו יודע כלל איך הוא אביו, שאינו בגדר שייכות ידיעה ולא בגדר צורך ידיעה כלל. משא"כ הגדול יודע בטוב שהוא אביו בטוב טעם ודעת היטיב להבין איך שהוא נמשך ממהותו ועצמותו ממש, והיינו דוקא כשיודע ידיעת הקטנות שהוא אביו יוכל לידע הטוב דעת בידיעה זו; משא"כ אם לא יודע שהוא אביו בידיעת הקטנות לא יכיר בשכלו בשום אופן שהוא נמשך ממהות ועצמות זה האיש. נמצא שידיעת הגדלות הוא שורה על ידיעת הקטנות דוקא, ולא מצד השכל בעצמו כו'.

וכמו כן הוא בנמשל, לעניננו: גדלות האמונה הזאת המתבאר בקונטרס ההתבוננות²⁶ אין לה מקום ושייכות לשכל אנושי כלל וכלל, רק הוא באמונה בחינת אמונה הטהורה שעלי' שורה הגדלות, והוא הגדלות כח הנשמה האלוקית שתדע אמונתה בטוב טעם ודעת, אך לא בבחינת השגה כלל כי אם בבחינת אמונה, שזהו כח הנשמה כו'. ואין להאריך כמבואר בקונטרס הנ"ל שאפילו בבחינת ירידה והלבשה בבחינת השגה אין בההשגה רק מבחינת א"ק, אך לא אפילו מראשית הקו דגם מחשבה דא"ק לא תפיסא

העולם. ולפי זה, שני האופנים המדוברים כאן, הנה אופן הא' כנ"ל – הוא בשעת התפילה. ואופן הב', הוא "בשעת מעשה" היינו באמצע עסקיו.

והם ע"ד דרך ארוכה (התבוננות בתפילה) ודרך קצרה ("בשעת מעשה"), ולכן מבאר שהאופן הב' הוא קטנות. לעומת אופן הא' שהוא גדלות. כן נראה כאן לענ"ד

[23] עס איז מער ניטא וויא ער אליין און ווידער קערין אלץ איז גא-ט

[24] זוהר ח"א טז, ב. ועוד.

[25] ראה זהר חדש יתרו (לד, ב), תקוני זוהר תיקון י"ט. ועוד.

[25*] ראה בהרחבה כל ענין זה – בשערי אמונה לאדמו"ר האמצעי (בספר נר מצווה ותורה אור, בחלקו הראשון) והוא בעניין אכ"ל מצה, שהיא קטנות האמונה.

[26] הכוונה לספרו של אדמו"ר האמצעי נר מצווה בחלק 'שער היחוד'. וכן הוא שמו בהקדמה שם. ומכאן דמות ראייה נוספת כי תוכן כל המכתב הוא על חידושו של אדמו"ר האמצעי.

[27] כלומר בזמן זה אדם יוכל להטעות עצמו ולראות גם בציור שאינו ברור איזה דמות ציור מוטעה.

בי', וכנ"ל.

וגדלות זו באה מב' דברים. וכמשל ציורים דקים ומשובחים המפותחים על דבר המבהיק, שהרואה בדרך העבירה ראה אין רואה כלל שיש שם ציורים, והשווה בהסתכלות רואה שיש שם איזה דבר, אבל לא יוכל לעמוד עליהם עד שיקח סמים מרופא מובהק לחזק כח ראייתו. והנה, כבר היה מספיק זה המשל הראשון להבין מתוכו הנמשל, רק שעת צרה היא עתה ויכול להעלות במחשבתו שגם שם יש ציורים כנ"ל²⁷, לזה מההכרח לבאר שענין המשל הוא בב' דברים: האחד השהיות בהסתכלות; והשני – קבלת סמים לכחול עיני ראייתו, סמים טובים מרופא מובהק. והם החסידות הטובים והיקרים שהיו נשמעים מפי אדמו"ר נ"ע, שהם היו מרפא לנפש האלוקית דוקא לחזק כחה להיות לה טוב דעת באמונתה, לא מצד מתיקות הסבר דברי התורה, רק מצד האור שהי' מאיר בדבריו הקדושים לחזק כח הנשמה להכיר היטיב בטוב טעם ודעת איך שהוא ענין אמונתה הנ"ל כי לא רק ברצוא ושוב יאמין באלוקות כאשר העולם מפריע, אלא להאמין שהכל הוא אלוקות אפילו בשעת מעשה בתוך החושך עצמו כשהעולם הוא מורגש!²⁸

ואני הכותב הקאתי ("האב מקיא גיווען") חלב שינקתי ממעי אמי²⁹ על אמונה זו, שבחינת הקטנות כנ"ל נטע אדמו"ר נ"ע בקרבי בתורה "ואפו [עשר נשים] לחמכם בתנור אחד"³⁰, והתחילה לצמוח ולהתגדל על ידי בנו אדמו"ר הרב שי'. ורק שהיו עיני טרוטות³¹ ולא יכולתי לחזקה היטיב, והייתי חפץ לשמוע באר היטיב²⁹ בפיי רוש דוקא, ועל זה הירביתי בצעטליך ובשאלות ובקשות³², ואדמו"ר דחה אותי כמה וכמה פעמים, וקבלתי צער ועיינו גדול, עד שפעם אחד הצליח צעטיל שלי, ותיכף הב-

[28] במקור באידיש: אז אלץ אין גא-ט, אפילו די וועלט המורגש בשעת מעשה אין חשך דוקא כנ"ל, און מער נישט אז ער אליין בבחינת רצוא ושוב הנ"ל.

[29] ע"פ ברכות סג, ב ושם: "אמרי דבי ר' ינאי מאי דכתיב (משלי ל, לג) כי מיץ חלב יוציא חמאה ומיץ אף יוציא דם ומיץ אפים יוציא ריב במי אתה מוצא חמאה של תורה במי שמקיא חלב שניק משדי אמו עליה". והכוונה יש לומר, ש(א) הקיא כל התענוגות הגשמיים, ו(ב) נפטר ממדות הטבעיות שנגדלות בינקות מחלב אם, שהם הנערות וקטנות המוחין של האדם. וכמו שמסיים בהפסקא שקיבל על עצמו צער ועיניו גדול כו'.

[30] בחוקותי כו, כו. כנראה הכוונה לדרוש הנדפס בלקוטי תורה על הפסוק (בחוקותי מח, א). ושם "לא יתכן לומר על בחינה גשית מית שהוא בחינת אלקות, אבל באמת הענין הוא כן, כי אין עוד מלבדו כתיב". עיי"ש. וראה בספר השיחות ה'ש"ת ע' 105: אחד סיפר בשם כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע שאמר בעת חזרת המאמר בביאור ענין ראי' דחכמה, שהוא ע"ד מה שהונח אצל ר' אייזיק הענין ד"אין עוד" בהיותו אוהז בה"קליאמקע" (ידית הדלת) של רבנו הזקן. ושם: זהו דבר נפלא. ישנו הענין של התאמתות, היינו שמשיג את הענין עד כדי כך שאין אצלו שום דבר המסתיר. גם זה דרגא

טיח לי להגיד חסידות ביחידויות, אחר כך נעשה שהיו שם עשרה אנשים, ובתוכם רי"ח מדרויא³³.

ומה לי להאריך מעניני התורה שאמר אז, בקיצור - עמדתי מרעיד ולא ידעתי אם הוא יום אם לילה, ואחר כלותו לדבר כחץ ירה בקרבי אור ותוקף ועוז האמונה הנ"ל³⁴, עד שנתעורר אז אצלי חפץ לילך לצעוק ברחובות כל זה

נעלה; אך ראייה דחכמה הוא שרואה את עצם הדבר.

[31] ע"פ שבת לא, א. - והוא בפשטות בהקשר למשל הנ"ל על מי שצריך סמי רפואה לעיניים על מנת לראות הציורים.

[32] מתוך הפתקאות שכתב הגה"ח המחבר נותרו בידינו כמה בודדים ומהם ניכר תוכן האמור כאן שהיה כותב מכתבי בקשה לכ"ק אדמו"ר הזקן שיפתח עיניו לראות אלוקות ממש! (ראה בספר 'תולדות יצחק אייזיק' פרק יז).

כנ"ל, עד שנפל בדעתי איזה טעם שלא צריך לעשות כן. ואיני זוכר אתה רמז מזה הטעם, רק הסכמה חזקה נשארה בלבי מאז.

חי ה' וחי נפשי³⁵ שאינני מגזם אפילו דיבור אחד בזה.

[33] ראה אודותיו בספר בית רבי ע' 152.

[34] ראה ספר השיחות תש"ד ע' 79: בשעה שמחשבתו של (אדמו"ר האמצעי) הי' עסוק בהשגה אלקית, האיר אור חי' ויחידה בכל אלו שעמדו בתוך נ' אמות שלו; ובעת שאמר מאמר חסידות בדיבור הי' מגבי' את הנר"ן של אלו שעמדו בתוך אלפיים אמה שלו, שייתחדו עם חי' ויחידה.

[35] ע"פ ש"א כה. כו.

שהשמחה במעונם

ברכת מזל טוב לבוגרי ישיבתנו

הת' השליח **יעקב יצחק** שיח' **בלום**

לרגל בואו בקשרי השידוכין

*

ר' **יוסף חיים** שיח' **סיטבון**

לרגל נישואיו בשעתומו"צ

*

מזל טוב מזל טוב

למשפיע שיעור ב'

הרה"ת ר' אלתר בנציון פרישמן שליט"א

לרגל בוא בנו הת' ברוך שניאור שי'

בעול תורה ומצוות

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מוגש בזאת השיחות שעוסקות בחקירה עצמה בגדר מצוות שהם בהגדרה חלות על ה'גברא' או על ה'חפצא'. נלקט ונערך על ידי רה"י הרב שמעון ויצהנדר. סייע בעריכה הרב יוסף יצחק רוך ר"מ בעיונא ואחראי מערך לימודים.

אנו פונים אל הקוראים לשלוח את הערותיהם במיוחד לגבי מדור זה, כדי שנוכל אי"ה לתקן ולשלב בפרקים הבאים במדור זה שכל ענינו הוא להתעמק בתורתו של משיח כדי לחיות ולהתעצם עמו!

הנושא 'גברא וחפצא' בתורתו של משיח רחבה מני ים, לא בכמותו אלא בהגדרותיו. כמה חידושי יסוד נמצאים בשיחות הקודש ומהם מסתעפות פרטים ודוגמאות בשיחות נוספות רבות המדגימות הגדרות אלו. להלן נציג תקציר של מראי מקום בלבד מהשלד של עיקרי הדברים מתוך החיבור 'החקירות הישיבתיות בתורתו של משיח' (יו"ל בעז"ה בהמשכים בגליון 'החייל') ושם נתבאר הענינים לעומקם לאורכם ולרוחבם.

לאחר שבמדור הקודם הובאו היסודות עצמם, הפעם

גברא' ו'חפצא' בתורתו של משיח - חלק שני

*מילואים להערה 1 במדור 'אוצרות' חלק יט - 'חומר וצורה'

חלק יז בהר ב' - נפק"מ הלכתיות בהגדרת מצווה (שמיטה) האם הוא על ה'גברא' או על ה'חפצא'.

חלק כב קדושים א' (סעיפים ב-ג) - נפק"מ בפשוטו של מקרא ועד להלכה בהבדל האם ציווי התורה

שלב שני - מראי מקום ללקוטי שיחות בהם נתבארה ה'חקירה' בציוויים ובאיסורים, האם יסודם הוא 'גברא' או 'חפצא'. בתוך שלב זה יובאו החקירות הנוספות: גדר מצוות ואיסורים זמניים ומצוות ואיסורים דרבנן.

איסור, אולם ישנו עוד חידוש של מ"ת - המבואר אף הוא בחט"ז שם - שהתורה בעצם הציויי פועלת חלות איסור או מצוה על הדבר עוד לפני פעולת הגברא ובזה גופא כמה שלבים (ראה לקמן במילואים להערה 15 בפרק הקודם).

והנה בכל המקומות שבאה החקירה על מצוות דרבנן האם פועלים בחפצא - ובראשם ב'אתון דאורייתא' - היא גם ביחס ליכולת של פעולת מעשה האדם לפעול בחפצא (כמפורש בלקו"ש חכ"א זכור, לקו"ש חט"ז יתרו (ג) ובהערה 13), אולם באחש"פ תשל"ו (ובמיוחד בש"פ אחרי שם) ביאר שדבר ברור שמעשה האדם גם במצוה דרבנן או איסור - פועל על החפצא, וברור שלרבנן יש את הכוח לגרום שפעולת האדם תפעול זאת, ולפי זה יישב את דברי אדה"צ בתניא פ"ח [והדברים סוכמו בבהירות ע"י הגה"ח רשד"ב שי' וולפא ב'המותר בפ"ך ותורף הדברים כך הוא: בפרק ח' בתניא כותב אדה"צ ש'אפילו הוא איסור דרבנן' הרי גם הוא אסור בידי שלש קליפות הטמאות, היינו שהוא איסור חפצא, ולכאורה לרוב האחרונים איסורי דרבנן הוא איסור גברא, ולאחר שמתפלפל בזה מבאר לפי דיוק לשון אדה"צ בפרק ז' ש'מי שהוא מזוללי בשר... יורד הבשר... שבקרבו ונכלל לפי שעה ברע גמור של שלש קליפות הטמאות' והדיוק בתיבת 'בקרבו' היא לבאר כיצד דבר שמצ"ע אינו אסור יכול על ידי פעולת האדם להיות דבר אסור, ועד"ז הוא באיסורי דרבנן שאה"נ שמצד רבנן עצמם האיסור אינו בחפצא אלא לגברא, מ"מ ע"י פעולת האדם נפעל איסור חפצא], היינו שעיקר החקירה בגדר איסורי דרבנן היא רק לגבי החלק השני האם ציווי דרבנן לכשעצמם עוד לפני פעולת האדם מתייחסים להחפצא [באחש"פ שם נראה כי מצוות דרבנן הם ע"ד מצוות

1. הסיבה שהובאה שיחה זו ראשונה בשלב זה, משום שכמדומה חקירה זו בקשר למצוות שמיטה היא חקירת 'גברא-חפצא' שדנו בה כבר ראשוני האחרונים עם נפק"מ הלכתיות מפליגות. זאת ועוד, בדוגמא זו בולט הגדרת המושג 'חפצא' מול 'גברא' בסגנון ההסברה.

2. הנה נושא זה נידון בארוכה בשיחת אחש"פ והתוועדויות שלאחרי זה תשל"ו (כאשר הליקוט המצויין בפנים הוא משיחות אלו, וראה גם לקו"ש חט"ז יתרו (ג) הערה 46) לאור דברי הגר"י ענגיל בספריו. והנה ב'אתון דאורייתא' שם תולה הרב ענגיל חקירה זו באחרונים שדנו בזה עוד לפניו, ולכאורה הכוונה היא גם לדברי ה'ברוך טעם' שהובא לעיל בהערה 5 [נדפס בגליון הקודם במדור זה].

3. הנה נושא זה דובר בארוכה ובפרטי פרטיות לארכה ורחבה של שיחת אחש"פ תשל"ו והשיחות שבעקבותיה (עד לאחר חג השבועות), אולם השיחה בנושא זה לע"ע לא הוגהה בשלמותה, אלא רק חלקים הנוספים שבה. והנה לאחר העיון בשיחה שם נראה כי לא זו בלבד ששיחה זו לא הוגהה לע"ע, אלא שבכל השיחות שכן הזכיר בהם את החקירה האם מצוות דרבנן פועלים על החפצא מבאר באופן הפכי ממה שביאר בשיחה שם!

ובהקדים: בסוגיית גברא וחפצא קיימים שתי מחלקות - כפי שחולקו במדור זה לאור המבנה שנתבאר בלקו"ש חט"ז יתרו (ג) - המחלקה הראשונה עוסקת ביכולת מעשה האדם - הן בעשה והן בל"ת - להחיל חלות מצוה או איסור על החפצא, ענין זה נתבאר בארוכה בלקו"ש חט"ז יתרו (ג), וזהו מעיקרי החידושים של מ"ת שמעשי האדם מכוח הציויי פועלים חלות קדושה או

חלק כב קדושים א' (סעיף ד') - איסורים זמניים האם הם ביסודם חלים (גם) על ה'חפצא'?

חלק טז יתרו ג' (הערה 17) - סוגים של 'מצוה הבאה בעבירה' רק כאשר העבירה היא ב'חפצא'.

חלק כא זכור (סעיף ה') - הסברת החקירה³ האם מצוות דרבנן⁴ חלים על ה'חפצא'?

חלק ח' נשא ג' (סעיף ז', שם הערה 55) - הזכרת

התלויות בזמן, שהרי היה 'זמן' לפני האיסור שהחילו רבנן]. ויסוד זה שנתבאר בשיחה שם, מתבאר באופן שונה ברוב השיחות שהוגהו לאחמ"כ - ובמיוחד בלקו"ש חכ"א זכור המצויין בפנים. ואולי יש לדחוק זאת בתוך השיחות וצ"ע. ג. וראה הערה הבאה.

4. ושם: דלמרות שהם 'ערבים' מדברי תורה - מ"מ אינם פועלים בחפצא ומבאר שהעריבות שבהם היא גם בכך שהם רק גזירה על הגברא בלבד כעבד ה' ולא בהחפצא. יעוי"ש, אך ראה קונטרס כ"ב שבט תשנ"ב הדרן על מסכת ברכות ומועד קטן סעיף ח' הערה 46, ובהערה 57 דיוק בדברי אדה"ז בתניא פ"ח שגם איסורי דרבנן פועלים בחפצא וזהו הדיוק 'חמורים דברי סופרים'. היינו שכאן מפורש שרבנן מצד עצמם פעלו בחפצא איסור או מצוה, אולם לכאורה יש לדחוק שהרי הדוגמא שמביא - מאתון דאורייתא - מה'אתקצאי' של נר חנוכה למצוה למרות שנהר חנוכה היא מצוה דרבנן, אינה מוכיחה שרבנן מצד עצמם פעלו על החפצא, אלא שרק פעולת האדם במצוות דרבנן היא יוצרת חלות בחפצא. ויל"ע.

5. בשיחה שם נוקט כדבר הפשוט שציוויים (ואיסורים) דרבנן אינם חלים על החפצא, מפני שרק לדאורייתא יש את כוח התורה לפעול בהחפצא, ולמרות שבמראי מקומות הבאים ישנם כמה מקורות עם סברא הפכית, מ"מ הובאה שיחה זו ראשונה מצד הבהירות שבדברים.

6. בארוכה ובפרטיות יותר נדפסה מהדו"ב משיחה זו (אחש"פ תנש"א) מוגהת עבור 'המאור' כקונטרס בפ"ע - "אימתי הן תמימות". והיא לכאורה משנה אחרונה שגם דרבנן חלים על החפצא.

מילואים להערה 15 בפרק הקודם

לתועלת הלומדים וההוגים מוגש בזאת סיכום מהלך של הליקוט היסודי בגדר גברא וחפצא - לקו"ש חט"ז יתרו (ג) - לפי שלבי השיחה. הדברים יבואו כ'כותרות' ללא כל ההערות ומ"מ.

שלב א' (סעיפים ד-ז) - פעולת האדם המשנה ופועלת בחפצא הן במצוות עשה והן במל"ת:

(1) המושג ש'חפצא' תשתנה ע"י פעולת האדם לא היה לפני מ"ת. (2) והסיבה: לאדם כנברא אין בכוחו לשנות נברא אחר כמותו וצריך לזה את כח התורה.

(3) להעיר: ברור שגם לפני מ"ת האדם מייצר שינויים (לטוב ולמוטב) בחפצים בהם הוא פועל, אולם שינוי זה הוא רק בכל הקשור לאדם זה, היינו ביחס לה'גברא'.

(4) ציווי הקב"ה להגברא בעת מ"ת הן במ"ע והן במל"ת פעל שמעשי האדם בענינים בהם נצטווה יפעלו שינוי ועילוי בחפצא.

החקירה האם מצוות דרבנן חלים על ה'גברא' בלבד.

חלק לח חג השבועות - הסברה נוספת במצוות דרבנן שיוצרים מציאות של 'חפצא' וביאור כללי במושג 'חפצא'.

חלק ל' וישלח ב' (סעיף ב') - האם יש חלות 'טומאה' מדרבנן על החפצא.

חלק כט ראה ג' (הערה 38) - דבר שאסור מצד החפצא, אם יכול לחול עליו גם איסור נוסף מצד

(5) בזה גופא כמה שלבים ודרגות הן במ"ע והן במל"ת. במ"ע: תשמישי מצוה, תשמישי קדושה וכו'. במל"ת אתרוג דערלה, מצוה הבאה בעבירה וכדו' - היינו שיש בזה סוגי דרגות באופן פעולת האדם על החפצא.

(6) מאמר המוסגר: גם בציוויים עצמם ישנו הבדל בין תוכן הציווי, אופן הציווי ולדוגמא: אינו דומה ציווי לכל ישראל ע"י משה רבינו ובעת מ"ת, לבין ציווי לנביא אחד וכדו'.

(7) הבהרה: פעמים שינוי ב'חפצא' משמעו שינוי בגברא עצמו, ולדוגמא מצוות לימוד התורה פועלת שינוי ועילוי בהאדם עצמו שב'חפצא' שהוא הגברא נפעל שינוי, כפשוט.

שלב ב' (סעיף ח') מתן תורה פעל ענין נוסף - גם לפני קיום בפועל של הציווי יש בחפצא של העולם גדר מצוה ואיסור:

(8) נוסף על יכולת הגברא לפעול במעשיו - מכוח הציווי - שינוי ועילוי בחפצא, פעל מ"ת שגם לולא (לפני) שהאדם מקיים מצווה בחפץ, או עובר (ח"ו) על איסור יש כבר ב'חפצא' גדר של מצוה או איסור.

(9) אולם מובן שגם שלב זה בחידוש של מ"ת שייך להאדם המקיים [ויל"ע כוונתו הק'. הערת המערכת]. היינו שגם לאחר מ"ת דווקא קיום המצווה בפועל מגלה את חלות המצוה בחפצא.

שלב ג' (סעיפים ט-י) גדר חלות מצוה או איסור על חפצא לפני זמן חיוב-קיומו:

(10) מאמר המוסגר: גדר חלות המצוות והאיסורים על ה'חפצא' שנתחדש על ידי עצם הציווי יש בו כמה דרגות ומן הקל אל הכבד:

א. החפצא הקיימת מצד עצם הציווי עוד לפני שחל חיוב על הגברא (ולדוגמא לפני זמן המצוה).

ב. החפצא הקיימת בהתחלת זמן החיוב על הגברא עוד לפני קיום המצוה בפועל וגם בזה כמה שלבים ודרגות:

1. חיוב על הגברא רק בפרט אחד מפרטי המצוה מחיל חלות על כללות החפצא של הדבר (וזאת למרות שבשאר הפרטים אין גם אפשריות וחלות חיוב לקיימה).

2. החפצא הקיימת לאחר החיוב אך ללא כל אפשריות לקיים גם פרט אחד.

ג. גדר החפצא הן לאחר זמן החיוב, ובעת הקיום בעצמו על ידי האדם.

שלב ד' (סעיפים י-יב) חקירה בענין חלות חיוב ואיסור על חפצא על ידי אדם שאינו מצווה ועושה:

(11) לאור כל האמור לעיל - הן החידוש הא' שע"י הציווי על האדם

יכול האדם לפעול שינוי בחפצא והן שע"י עצם הציווי נפעל גדר של מצוה או איסור בחפצא - יש לחקור באדם שאינו מצווה ועושה האם פעולותיו יפעלו בחפצא, ובזה גופא באיזה דרגא. (12) צדדי החקירה: האם החידוש השני במ"ת - המתבאר בשלב ב' לעיל - משמעו שגם אדם כזה שאינו מצווה בפועל באם רק יקיים את הדבר הרי יצטרף החידוש של מ"ת שפעל בחפצא ויביא לכך שהקיום של אדם זה יגלה זאת בפועל [ראה לעיל סעיף 9], או שמכיוו שכל אדם זה בעצמו לא חלים הציוויים - אף שהציווי קיים על כולם - הרי אינו יכול לפעול עילוי מיוחד במעשה המצווה שלו

(או איסור).

13) לשאלה האמורה בסעיף הקודם יש להוסיף כי יתכן חילוק בין סוג האדם שאינו מצווה ועושה, היינו דא"נ שיתכן שהוא כשלעצמו לא יוכל לפעול שינוי ועילוי בגלוי בחפצא, אולם באדם כזה שע"י פעולותיו בענינים נוספים נפעל עילוי אצל אחרים, הרי מכח שהוא פועל עילוי אצל אחרים, הרי גם מעשיו ופעולותיו שלו - למרות שהוא עצמו אינו מצווה ועושה - יפעלו לגלות את השינוי בחפצא.

טנא מלא ברכות הוי"ה

מזל טוב מזל טוב להרה"ת הרה"ת

הרב בנציון אלתר שי' פרישמן

משפיע בישיבתנו

**ובני משפחתו שיחיו
לרגל הכנסתו של בנם**

**הת' יניק וחכים
ברוך שניאור שי'
בעול תורה ומצוות**

**יהי רצון שיגדל ויעלה לחייל - חסיד ירא שמים ולמדן
כאיווי המשפחה שליט"א
לנחת רוח הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א**

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

הו"ל

קבצי חסידות ונגלה

בחודש כסלו י"ל 2 קבצים ממאמרי אדמו"ר האמצעי.

ניתן להשיגם כמו את שאר הו"ל של הישיבה באמצעות עמוד הקישור בדרייב של החייל

<https://drive.google.com/drive/folders/1F-6pbw2LhJEEz03oesAn9N6rLCJm7hNA?usp=sharing>

או בכתובת המייל של מערכת החייל: hachayal@rashlatz.com

א

בשיחת ש"פ חיי שרה תשנ"ב, חוקר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בענין הליכת אליעזר לחרן, האם היה זה בגדר שדכן או שהיה זה דווקא בגדר שליחות. ומבאר שמסתבר שאליעזר שליח היה כמוכח מזה אשר אברהם אבינו נתן לו את כל אשר לו, מובן א"כ שהוא סמך עליו לגמרי. עיי"ש בארוכה.

ויש לעיין: מצינו בכמה שיחות שבהם מאריך כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א שמהם נראה לכאורה שאליעזר נשלח דווקא בגדר שדכן ואת שלב הקידושין בפועל עשה יצחק בבואה של רבקה. לכל לראש לקו"ש חט"ו פרשת חיי שרה (ג' עמ' 163 ואילך) בה מבאר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בארוכה את המנהג שאף ילדות קטנות מדליקות נרות שבת בברכה, דכך נהגו מימי קדם ואין זה מנהג חדש. ומביא את סיפור המדרש שלאחר שרבקה הגיעה חזרו הניסים שהיו בזמן שרה, ברכה בחלה, חזר הענן להיות קשור על האוהל ונר שבת חזר להאיר משבת לשבת, ומזה מוכח שהדליקה רבקה נרות שבת קודש אף לפני נישואיה, כפי שראה יצחק כבר מרגע הגעתה לאוהל. וכ"ז שייך רק אם יוכח שאליעזר בא בתור שדכן, אבל לא שייך באם נעשה שליח לקדשה בפועל (וכפי שמאריך בהערה 33 שם). וא"כ צריך להבין מהי שיטת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בשליחות אליעזר האם היה בתור שליח או שדכן [ועיין גם לקו"ש חח"י (המתורגם) עמ' 310 ואילך].

והנה למרות ששם בהערות מביא גם את דעות הראשונים המבוארות כאן שהקידושין נעשו כבר ע"י אליעזר, וגם כאן בדבר מלכות מביא במ"מ את הדעות שהקידושין נעשו ע"י יצחק, מ"מ עדיין צע"ג כיצד כאן בתשנ"ב מוכיח בפשטות שהשיטה שאליעזר היה השליח לקידושין היא הפשט והדעות הנוספות הם לא העיקר, משא"כ בלקו"ש הנ"ל הרי זה להיפך.

ועוד ועיקר שבלקו"ש ח"ל יוחי כותב בפשטות ממש שלא שייך כלל המושג 'קנין' [וממילא קידושין] לפני מ"ת, וא"כ כיצד כאן כותב זאת כדבר פשוט.

ב

והנה בלקו"ש חל"ה פרשת תולדות (ב), מביא כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א את המשנה בסוף קידושין [פבא,] "מצינו שעשה אברהם אבינו את כל התורה כולה עד שלא ניתנה שנאמר עקב אשר תשמעון וגו'" ואת הגמרא ביומא [כחב,] "אמר רב קיים אברהם אבינו כל התורה כולה שנאמר עקב וגו'". ומביא הרבי מלך המשיח שליט"א את קושיית המפרשים מה בא רב לחדש שקיים אברהם אבינו את כל התורה כולה, שהרי הוא משנה מפורשת בקידושין!

ומבאר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א שהוא ע"פ ב' אופנים בקיום מצוות לפני מ"ת, האם היתה החפצא דהמצוות קיימת בעוה"ז עם כל פרטיהם ורק שלא חויבו

בזה האבות, וממילא לא חדרה הקדושה בעולם (ע"ד לע"ל שיהיה המצוות בעולם אבל ללא הציווי ליהודי, רק שבגאולה תחדור הגשמיות בעולם בשונה מאצל האבות). או שגם המצוות-ציוויים לא ניתנו בעולם אלא רק רצון הקב"ה הכללי (לא כפי שהצטמצם בתפילין מרובעות דווקא וכיו"ב), וזה מה שקיימו האבות.

וזוהו דיוק לשון המשנה "עשה אברהם אבינו", שבאמת אברהם אבינו רק עשה את רצונו של הקב"ה בעולם אבל לא שקיים את המצוות גם בגשמיות העולם. אבל רב מחדש על זה שאברהם אבינו קיים את כל התורה, הוא קיים והעמיד גם את החפצא של המצוות בעולם, (והחידוש הוא שאברהם אבינו קיים המצוות על-אף שלא נצטווה).

ג

ועפ"ז יש לבאר את שיטת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בגדר שליחות אליעזר לקדש את יצחק, שע"פ הביאור שקיום המצוות לפני מ"ת היה גם באופן של חפצא (אלא שלא היה ע"ז הציווי) אזי אפשר שאליעזר יהיה שליח, כי קיימת כזו מציאות בעולם של שליח (ע"ד תינוקות בגיל חינוך שהאב מחויב להרגילם במצוות מפני חינוך). ולכן בד"מ חיי שרה מאריך בכמה אופנים האם היה אליעזר שליח או שדכן, כי קאי להשיטה שמציאות המצוות היה בעוה"ז אלא שרק עוד לא נצטוו.

אבל לשיטה הב' שלא היה אפילו החפצא דקיום המצוות בעוה"ז, אזי לא שייך המושג שליחות, כידוע ששליחות הוא שינוי גם במהות האדם [ד"מ חיי שרה אות ג'], דבר שלא יכול להיות לפני מ"ת, וא"כ בשיחת פרשת תולדות חט"ו הנ"ל הביאור שאליעזר היה שדכן, מפני שלא שייך שיהיה שליח, כי מציאות זו לא היתה קיימת. (ואולי לכן לא מאריך כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א באם אליעזר היה שליח או שדכן, אלא רק מאריך שלא היתה מקודשת, כי בא לשיטתו במשנה שלא היה כלל גדר שליחות).

ד

ואופן קיום המצוות לפי השיטה שגם מציאות המצוות לא היתה כלל וא"כ אין שייך שיהיה גדר הענין דקידושין שהוא מציאות שחידשה מ"ת, יש לבאר ע"פ דברי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. בלקו"ש חלק ה' ויצא [ב] (בהערה 5) מביא נסיון תירוץ לשאלה איך קיים יעקב אבינו את כל המצוות על-אף שנשא שתי אחיות, מהסיבה שלפני מ"ת לא היה כלל המושג התורני של אחווה מן האב בלבד, עיי"ש. אבל כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לא מקבל תירוץ זה ומכמה אופנים וביניהם שהיה אצלם המושג עריות, כי גם כשה"מציאות" [התורנית] של קירבה מן האב נתחדשה לאחר מ"ת, האבות שמרו עליה לפני כן.

וא"כ מובן בנדו"ד, שהיה אצלם ענין הנישואין, לא שפעל כן בפו"מ אלא שקיימו בתור "זכר" לע"ל. אבל לפעול גם מצב של שליחות, א"א שיהיה מציאות כזו לפני מ"ת כנ"ל.

הלמדן

/ סיפורו של 'תמים'

חיי שרה בחברון - חלק א'

פוקה

/ קיבוץ גלילות

ברין משקיע לאחרונה ב'מרכז ופרצת' להגיע לכך שהמושג 'הנהלה' יחלחל בדמם של כל הקצוות בישיבה.

אולם לא כל ארבעת הזוכים בגורל הרגישו ששפר עליהם גורלם, רובם לא רצו לנסוע לחברון. בראשם היו שניאור פרידמן, יצחק אלחנן קיי והמשפיע דובער גנסבורג. והרביעי? הלל צייטלין. זה האחרון הביע אכזבה מכך שעלה בגורל. זו לו הפעם השלישית שהוא ב'שבת חברון' מאז הישיבה קטנה, תמיד - ללא אישור...

מהישיבה הם יצאו רק בשעה 1 בצהריים עמוסים באוכל, חומר חלוקה, דגלי משיח, ויצחק אלחנן עם מזוודת ספרים לפיענוחים של ה'ליקוטים' על חיי שרה. סיבת היציאה המאוחרת אף היא רק בגלל יצחק אלחנן שהודיע כי ללא שישים הנחות תפילין הוא לא עוזב את המקום. הם יצאו באוטובוס לירושלים ומשם החלו לחפש טרמפים. הטרמפ הראשון היה של אדם מסורתי בעל מונית שהחליט לקחת אותם במונית שלו עד ל'צומת הגוש'.

המתח בין ארבעת התמימים החל כבר ברכב. הנהג היה נראה אדם זעוף פנים וקשה יום. הוא שתק מרבית הדרך, אך להלל צייטלין היה ברור שאי אפשר לנסוע בטרמפ ללא שמפרסמים את בשורת הגאולה. "לטרמפט אותו" בעגה של צייטלין, והוא אמר לנהג בקולו הדקיק: "הרבי מלך המשיח שליט"א אומר ב'דבר מלכות' של השבוע שעל פי כל הסימנים הגאולה כבר כאן והשליחות היחידה היא לקבל פני משיח צדקנו". הנהג לא הגיב וצייטלין המשיך "לכן צריך לקבל עלינו את מלכותו של הרבי מלך המשיח שליט"א בהכרזת 'יחי המלך המשיח'" ותוך כדי דיבור הוא הוציא סטיקר 'יחי המלך המשיח' וביקש מהנהג להדביק מעל השמשה הקדמית. איזה זיק נדלק בנהג והוא אמר בכבדות במין פליטת פה אנגבית: "אם המשיח יבוא עם פצצת אטום וישמיד כאן את עזה, רמלה, שכם, טול כרם אני אקבל את מלכותו. אתם החב"דניקים חזקים בדיבורים אך חלשים במעשים. אם הייתם משקיעים חצי מהכסף שהוצאתם לשלטים ומדבקות של המשיח, על קניית נשק כדי להרוג כאן את כל החיות-אדם האלה, כבר מזמן היה בא המשיח".

צייטלין השתתק. בעצם... הרהר, הנהג צודק! על דלת

"המתחם סגור... גם לקרוא אתם לא יודעים? תקראו את השילוט: 'כניסה לחניון עד השעה 2 וחצי בלבד'! עכשיו רבע לארבע! מי מגיע בשעה כזאת לשבת...?". "אנחנו מחב"ד... הנחנו תפילין עד עכשיו בבסיסי צה"ל בהוראת הרבי מלך המשיח שליט"א...". "כן. כן. ידוע. צהובים. קבוצה קנאית מחב"ד שבטוחה שהאמת בכיס שלה. מוכר. סעו לכפר חב"ד. אולי תספיקו עד שבת. אם לא, תבקשו אישור מהמשיח. אתם לא מעל החוק".

'מאיפה השנאה הזאת. הוא חובש כיפה החייל הזה. זה רק בגלל צייטלין שדיבר אליו בסגנון קנאי. זה אסון הקיצוניות שלו'."

*

ערב שבת קודש פרשת חיי שרה. ארבעה תמימים מהישיבה ב'מרכז ופרצת למתבונן' בכניסה למתחם בחברון כדי להפיץ את בשורת הגאולה.

כבר שבוע קודם לכן נתלתה בזאל מודעה צנועה, המודיעה על השבת:

חיילי בית דוד יקרים שביקרים!

לקראת שבת מברכים חודש הגאולה, שבת 'חיי שרה', שבת 'כינוס השלוחים', שבת 'השליחות היחידה', שבת 'קִיחָה-קִיחָה משדה עפרון', עולים למקום המשלח הראשון אברהם, למקום שממנו נלמד קנין קידושין, וממנו לומדים את 'השליחות היחידה' כדי לקיים את השליחות לקבל פני משיח צדקנו בקרב אלפי היהודים העולים ל'שבת חברון'.

על פי הוראות הנהלה יהיה אישור רק לארבעה בחורים. תערך הגרלה בין התמימים המתאימים לכך על פי דעת הנהלה.

חלקה האחרון של המודעה ביטא את ההשקעה שאייזיק

בדור שלנו מלך המשיח שליט"א מלמד כי הדרך לטפל בבני ישמעאל לשלחם מארצנו היא באמצעות הוספת אור אלוהי נעלה שדרכו מתעלה ישמעאל. זה על ידי חלוקת כרטיסי שבע מצוות בני נח בערבית".

הנהג הציץ לרגע ואמר באטימות "ללמוד תורה זו מצווה יפה, אך להרוג ערבים זו חובה. איך כתוב? 'החושב להרגך השכם להרגו, אך אם כבר בא - פספסת את המצוה'... תחחח...". היה זה החיוך-המריר הראשון של הנהג מתחילת הדרך.

משום מה שניאור פרידמן הזדהה הפעם דווקא עם הנהג. לשוחח שיחות-עומק בלקוטי שיחות כתגובה לאדם שבסך הכל יש לו דעה שונה משלך?! "אז בעצם יצחק אלחנן הוא רק 'מגפון-שיחות' כמו שהשלוחים בישיבת 'מושב כנען ליד ערד' נהגו בשיטתיות ללעוג עליו", הרהר שניאור. בלומדו שם בישיבה, היה עד לויכוחים רכילותיים ב'ענין יצחק אלחנן קיי'. היה שם שליח אחד בשם שמעון פריימן שתמיד צידד לטובת יצחק אלחנן, זה היה ויכוח תמידי. לדברי פריימן סיבת הבוז של השלוחים ליצחק אלחנן אינה נובעת רק מקנאה וצרות עין, אלא ממקום הרבה יותר עמוק "כל חברה מאורגנת חוששת מטיפוסים חכמים, החברה מעדיפה חינוך לבינוניות-צייתנית שלא מפקפקת ומבינה. יצחק אלחנן הוא לא צפוי. הידע והדבקות שלו במטרה יכולה ביום מן הימים לצמוח הלאה ולהעמיד אותו במרכז", הרהר שניאור בדבריו של שמעון פריימן, אך מיד דחה אותם. "לא! מענדי ויזל השליח הוא הצודק! תמיד הוא אמר כי 'לחברה יש חוש בריא כמו גוף שדוחה איברים בעייתיים'!"

בעודו מרחף במחשבות אלו, הוא פתאום שם לב כי הרכב כבר נעצר. הרביעיה ירדה מהרכב. רגע לפני שהם עזבו, הנהג הוציא את ראשו מהחלון ואמר לצייטלין "אולי כן תשאיר כאן איזה מדבקה לנכד שלי. הוא אוהב את החבדניקים..."

*

חניון עצום נגלה מולם ובסביבתו מוקמים אוהלים וחדרונים בו ישנים האורחים. "אין כאן הפרדה בין נשים לגברים?! זה לא מקום לתמימים בכלל!", אמר המשפיע דובער גנסבורג כאשר ראה את המיקום בו בחר הלל צייטלין להקים את המאהל שהביאו. "חייל בשדה הקרב לא מתפעל מהשטויות האלה, מה זה משנה?" ציץ צייטלין. אך דובער גנסבורג שנשלח במיוחד על ידי אייזיק ברין לפקח על ההתנהלות, עמד על שלו. "דווקא את רוב דיני צניעות למדים מהפסוקים בחיילים בשדה הקרב! תחפש משהו בקצה. תזדרז, עוד חצי שעה הדלקת נרות ועדיין אין כלום!" דירבן גנסבורג את צייטלין בחצי צעקה. מזג האוויר היה גרוע. אין שקע לחשמל, פה ושם בוך מעורב באספלט עם עלים שנשרו. האוכל

חדרו בפנימיה בישיבה קטנה היו תלויים שני סטיקרים: 'אין ערבים אין פיגועים' ו'כהנא צדק'. המשגיח של הישיבה קטנה התריע בו לא אחת ולא פעמיים להסיר זאת מהדלת, אך צייטלין התחכם והדביק זאת בתוך החדר. לא פעם הוא הרהר כי אם הוא לא היה חבדני"ק, הוא היה כהניסט. אולי אי שם זו הסיבה שהוא נוסע ל'שבת חברון'? לא רק להפיץ משיח, אלא להסתובב בקסבה בחברון ו'להראות להם' מי כאן בעל-הבית.

כן, אז אולי זה היה בדיוק ההבדל בינו לבין השלישיה הנוספת שמצטופפת עכשיו איתו ומביטה בחוסר שלוה בשיח ה'הפצתי' בינו לנהג.

שניאור פרידמן שבז לדברי הנהג, לא חלם אפילו להתערב, הוא רק חשב שמן הנכון שיצחק אלחנן יקח את רשות הדיבור ויעשה קצת סדר. בכל זאת צריכים את יצחק אלחנן קיי בדיוק למקרים כאלה. "הוא סוג של בינה-מלאכותית-אנושית שהממסד צריך לדעת כיצד, מתי וכמה להשתמש בו לתועלת", חלף במוחו משפט מורעל ששמע לאחרונה מאיזיק ברין, כשהאזין בטעות לשיחת טלפון שלו עם מאן-דהוא על יצחק אלחנן קיי...

אולם בכל אותו זמן, ישב יצחק אלחנן וגמע 'ליקוטים'. זו לו אחת השבתות הבודדות שכבר הגיע יום שישי ועדיין לפניו 15 ליקוטים שלמים על הפרשה שעוד לא למד! לפי החישוב שלו ישנם כמאתיים מראי מקומות שהוא זקוק ללמוד אותם. בלית ברירה ובלי רצון הוא נוסע למקום שלא בטוח כי יהיו לו שם את כל הספרים, רק את עיקרי הספרים הוא סחב עמו במזוודה. עכשיו הוא מנסה

להספיק לגמוע ליקוטים. בידו הוא החזיק בכרך טו כשהוא לומד את הליקוט השלישי על דיוקו של רש"י ב'בני קטורה' כרמז להגר שהיתה כקטורת. אך השיח ברכב הפריע גם לו והוא ניסה את כוחו:

"ברשות הנהג היקר נאמר דבר תורה מתורתו של הרבי מלך המשיח שליט"א על פרשת השבוע". הנהג לא הגיב...

"הרבי מלך המשיח שליט"א, נביא הדור ויועץ הדור מלמד בשיחה את ההבדל העצום בין אברהם אבינו לשרה. אברהם היה זה שקיבל גם את הישמעאלים, הוא היה 'אב המון גויים' מידתו היתה 'חסד דאצילות' הוא ראה בכל דבר את הטוב שבו, אך שרה היתה 'קנאית' והיא קיבלה רק את יצחק. אבל דווקא אחרי פטירתה של שרה, אברהם החל ללכת בדרכה מתוך שילוב ייחודי: הוא 'גירש' את בני הפילגשים על ידי שהוסיף הרבה באור אלוהי, ועל ידי זה יצא והתבררו הניצוצות האלוהיים שהיו חבויים בהגר ובניה. זו הרי המשמעות של 'קטורת' - היכולת להעלות גם את ה'חלבנה'... אז מצד אחד אתה צודק שאכן שיטת שרה היא 'לגרש את בן האמה', אך

עמוד ברזל כדי למשוך ממנו חוטים לתמונה. אולם העמוד הזה היה בדיוק ליד המחסום של החיילים "ויש שם איזה חייל-הסדרניק-אנטי שלא נותן לנו להתקרב, זה ההוא משער-הכניסה, אז מה עושים?...". דיבר בלהט גלעדי. הם יצאו מהמתחם עם אזיקונים ופטיש לעת הצורך והחלו לתור על מקום הולם.

בתוך המאהל החלו להתכונן לתפילת מנחה. דובער גנסבורג סידר קבוצת סידורים וחומשים שהביא עמו, תלה שלט קטנטן 'בית כנסת נוסח חב"ד' ובעיקר הכין את הצילומים מהמאמר 'יגלה לך טעמיה' מה'חסידישע פרשה' בתורה אור כדי ללומדו בערב ובבוקר.

יצחק אלחנן ביקש לישב בשלווה ולהמשיך בהגיית ה'ליקוטים' מיד לאחר תפילת המנחה, הוא כבר בחלקו השני של הליקוט האחרון של חיי שרה בחלק טו, בו מסביר ביאור מעמיק וחדשני בסיפור הגמרא על אחיניו עמי הארץ של רבי טרפון שפתח להם צינור של הבנה בתורה על ידי שאמר להם דברים תמוהים... יצחק אלחנן התבונן בצייטלין וחבריו והרהר "אז בעצם יש בשיחה כאן מוסר השכל כי לפעמים צריך לומר דברים 'תמוהים' בכדי לעורר את הרחוקים...". לרגע הוא החליט להצטרף אליהם בחיפוש אחר מקום לתליית תמונת הרבי מלך המשיח שליט"א והדגלים, אך איזשהו מעצור עמוק בתוכיותו ניסה לעצור אותו... "שבת... חילול שבת!...! אפילו משיח לא יבוא על חשבון חילול שבת...". קולו הזועף של אבא הצטלצל שוב בלי משים באוזניו בצרימה כאובה.

היה זה בשנה השניה לאחר שיצחק אלחנן עבר ללמוד בתומכי תמימים נגד דעת אביו [הערת מערכת החייל: ראה שולחן ערוך יו"ד סימן רמ "תלמיד שרוצה ללכת למקום אחר, שהוא בוטח שיראה סימן ברכה בתלמודו לפני הרב ששם, ואביו מוחה בו . אינו צריך לשמוע לאביו בזה], עם אישור סמוי עמוק מאמו. במשך כשנה וחצי הוא פשוט לא חזר הביתה. לא היה אצלו מושג של 'שבת כיבוד הורים' אלא רק 'שבת שליחות'. פה ושם היה מגיע להיות לציידה של אמא כשהיתה מאושפזת בשבתות, אך לא עם אבא ואחיו הנוספים.

בשיעור ב' הוא לקח משפיע צעיר שהיה מהשלוחים בישיבה שלא פסק לשוחח עמו בגילוי לב על הבעיה עם אבא ועל החיוניות לנסות לקבל את אבא למרות דחיותיו. "יצחק אלחנן, אתה מייצג את הרבי שליט"א, ולפחות בשביל האחים שלך הם צריכים לראות שאתה עושה הכל כדי לחזור לחיק המשפחה".

אבא כמה פעמים סירב במוצהר וכמה פעמים התעלם, אך היתה איזו שבת חורפית אחת לפני חנוכה שאבא אישר בחצי פה שיצחק אלחנן יבוא הביתה כדי לבקר

שהביאו בתבניות וקופסאות פלסטיק עמד בערימה על איזה ספסל, הפלטה נרטבה ומזוודת הספרים של יצחק אלחנן התמלאה בבוץ. גנסבורג, פרידמן ויצחק אלחנן עמדו על קוצים. מחשבה אחת ויחידה חיברה ביניהם "בשביל מה נגררנו לכאן...", חוץ מהלל שהרגיש הכי בבית. "רבע שעה והמאהל מוקם. אנחנו שש חבר'ה, זו לא הבעיה", צייץ צייטלין. "שש?", שאל פרידמן, "כן, עוד שני חבר'ה, חברים שלי מהישיבה קטנה, גם מגיעים לכאן, וביחד אנו הולכים לעשות כאן הפצצה מטורפת כל השבת. מה חשבתם שאני יגיע לבד?" ותוך כדי דיבור שניאור פרידמן נרעד "רק לא הם... הראל שלום ויהודה גלעדי! שני בחורים שמתחילת הזמן הספיקו להיזרק כבר משתי ישיבות גדולות! על אירועים בתשרי בבית משיח ועל טיפול בספרים 'לא כשרים!'". "כמה שאתה חושב שרע לך, תדע שיש כמה שלבים רעים שעוד לא התרחשו", עבר במוחו של שניאור פתגם ששמע מאביו...

אבל צייטלין היה בעננים. הם הגיעו עם עשר כסאות פלסטיק, שני שולחנות מתקפלים, מזרונים ושמיכות, קערות לנעגל וואסר, ובעיקר: שני קרטונים ענקיים מלאים בחוברות, כרטיסי משיח, שיחות הגאולה ועשרה דגלי משיח מהסוג הגדול!...

"איך הבאתם את כל הציוד הזה לכאן?" פלט שניאור פרידמן בנימת תמהון-מוערך. "עם סוואנת הגאולה", ענה ברפיון גלעדי. "עם מה?... סא... מההה?". "תגיד צייטלין עוד לא הקצנת את החבר'ה? ב'מרכז משיח ופרצת' שלכם עוד לא יודעים על סוואנת הגאולה שלנו?". צייטלין פרץ בצחוק מתנשא "מה שניאור פרידמן מבין בסוואנות..." ותוך כדי דיבור הוא הצביע לעבר החניון "הנה סוואנת הגאולה". היה זה מין נגרר מצופה

בשלטי משיח על שלושה גלגלים עם חיבור לרכב או אופנוע. "אנו עומדים עם זה בצומת ומחברים זאת לטרמפים ומגיעים". שניאור פרידמן התפלא בקול "יש משהו שמוכן לחבר לכם כזה דבר לרכב שלו"? "אז תתפלא לשמוע, כשרואים בצמתים את חיילי המלך האמיתיים כולם מוכנים לחבר זאת...". את המילה 'אמיתיים' הוא אמר בנימת התנשאות מלווה במין חצי לגלוג כוחני-ילדותי. שניאור פרידמן השתתק מיד...

תוך עשר דקות המאהל עמד על תילו! הם משכו כבל מאריך והביאו חשמל מהחניון, חיברו את פלטת השבת וגם שני נורות תאורה ואפילו הביאו תנור-חימום! לרגע שניאור פרידמן פקפק בעצמו "אז בכל זאת לא הכל כמו שנראה... יש הגיון בשגעון...". כאשר פרידמן ראה את מגשי האלומיניום עם הדגים והבשר מונחים כבר על הפלטה הדלוקה, הוא נרגע לגמרי. אך הראל וגלעדי רק עכשוו החלו להילחץ. "יש עוד רבע שעה לשקיעה! והשלט הגדול עם תמונת מלך המשיח וכל הדגלים לא תלויים בכלל! הם כבר חצי שעה תרים למצוא איזה

את אמא שחזרה לשבת...

כבר מאמצע השבוע יצחק אלחנן היה נסער מהמפגש הטעון... הוא לא חשש על עצמו אלא על... אמא... אמא סובלת...

כילד הוא לא הבין למה אמא חולה. בפעם הראשונה כאשר אבא העיז להביא אותו ואת שני אחיו לביקור אצל אמא היה זה בגיל 9. יצחק אלחנן היה בטוח שאמא שוכבת עם גבס במיטה ובגללו היא לא יכולה לבוא הביתה, אך הוא הגיע לבית רפואה שכולם הלכו בו עם בגדים רגילים בלי רופאים ואינפוזיות. נשים ישבו בחדר גדול ומטופח. חלקן קראו בספר, חלק שיחקו או סרגו. אמא ישבה בחוץ בגינה יפה עם מפלי מים כשהיא מחזיקה ספר בידה ולומדת ממנו. יצחק אלחנן ניסה להבין איזה בית רפואה מוזר זה. "אמא... את לא חולה... אין לך דם... אז בואי הביתה..." אמר יצחק אלחנן בתום-לב מחריד ופנה אל אביו בכנות "אבא, אין כאן מיטות של חולים... אז אמא כבר לא חולה? היא הולכת לבד. היא עם בגדים רגילים. למה אין כאן רופאים?...". אבא הסב את פניו לצד והיה נראה שהוא מתאפק... אך מיד הוא הגיב בנוקשות "ילדים לא מבינים הכל!... תשב כאן עם אמא... היא רוצה לראות אותך..."

"אמא את עצובה?! למה העיניים שלך לא מחייכות...", תמה יצחק אלחנן... אמא תפסה בעדינות בידו חיבקה אותו ולחשה "אתה שלי חננקה... אתה תמיד תהיה שלי, נכון?... אתה תגדל ותהיה חסיד. חסיד גדול, אתה תהיה שמח תמיד... נכון?...". - - -

'חסיד' הרהר יצחק אלחנן אז בתמימות. "מה זה חסיד?... אבא אומר שאני צריך להיות ראש ישיבה עם הרבה תלמידים ולכן אני צריך ללמוד הרבה"... אך אמא לא ויתרה, היא התקרבה לבנה ושוב לחשה לו "חננקה שלי... אתה... אתה תהיה רב של חסידים... של חסידים שמחים... לא כועסים... חננקה תנשק את הספר... זה של הרבי..."

יצחק אלחנן הביט בכריכה וקרא בקול רם "לקוטי שיחות"... זה הספר של הרבי?... הוא כתב את כל זה?...". - - -

אמא השתיקה אותו מיד ולחשה לתוך אזנו בשקט-בשקט "חננקה שלי, אתה תגדל ותלמד 'לקוטי שיחות' של הרבי... חננקה תלמד הכל, נכון?...".

מאז הוא זכר את הלקוטי שיחות. בבית הוא מעולם לא ראה את הספר. עכשיו הוא חוזר הביתה לראשונה עם חמשה כרכי לקוטי שיחות בשקית, עם תפילין חב"דיות כפולות, עם כיפת יחי ודגלון על הכובע והחליפה... אחרי מבצעים. השעה היתה עשר דקות לפני השקיעה כשיצחק אלחנן דפק בחשש על דלת ביתו, ופתח, הוא נשם לרווחה כאשר ראה שהסלון פנוי, הוא נכנס במהירות. נרות השבת כבר דלקו... "כנראה אבא כבר יצא לקבלת שבת?... אוכל להיפגש ישר עם אמא..." הוא

הניח את התפילין ושקית הלקוטי שיחות על השולחן הערוך לשבת ופסע בחשש לחדר של אמא. "אמא'לה?... את כאן?...?", הוא לא מצא אותה בחדרה, מעבר לדלת החדר השקופה הוא ראה אותה יושבת במרפסת חשוכה על כסא-נוח ולומדת...

הוא נכנס בחשאי והתבונן. בידה היא החזיקה...

'לקוטי שיחות' - - -

"אמא'לה... גוט שאבעס אמא'לה"... בבת אחת היא סובבה את ראשה לעברו ועיניה הכאובות והחכמות החלו לחייך... "יצחק אלחנן שלי, תראה איזו שיחה נפלאה... על הנס של חנוכה, כליון ואי-כליון בבת אחת. על הדלקת הנרות של שרה ורבקה והדלקת המנורה של החשמונאים... יהודי הוא נמנע הנמנעות, אומר לנו הרבי שלנו" - - -

"כן אמא'לה, בחלק טו..." - - -

אמא קרנה מאושר. "כן גאון חסידי של אמא... בחלק טו... אני לומדת את זה בכרך באידיש... זה הרבה יותר מתוק. זה השפה של הרבי שלנו..."

"הפקרות!!! בבית שלנו חילול שבת?! חילול שבת!" נשמעה בבת אחת צרחת-מבולבלת מכיוון הסלון...

"זה אבא!", נרתעה אמא בבת אחת והחיוך פג... היא הביטה בעיניו העמוקות של יצחק אלחנן ולא אמרה מאום - - -

יצחק אלחנן חזר לסלון במין רעד, אבא עמד שם, גבוה, עם פראק דהוי, גבו התכופף מעט, משהו בעיניים כבר נחלש, והזקן האפיר לגמרי. הוא לא הביט לתוך עיניו של יצחק אלחנן אך דיבר אליו במין כעס מעורר רחמים. זה לא היה כמו הטון שיצחק אלחנן הכיר. "הבריסקער רב היה אומר שמשיח שיבוא עם חילול שבת לא נאמין בו! זה משיח? זה...". וכשאמר 'זה' הצביע לעבר נרתיק התפילין שהיה על השולחן, עליו התנוססה מדבקת תמונתו של הרבי מלך המשיח שליט"א עם הכיתוב 'חי המלך המשיח'... אבא נעצר לרגע, התאפק מלהמשיך אך... הוא המשיך כשהוא מדבר לחלל הסלון "הסוגיה היחידה בכל הש"ס על משיח מהי?... במסכת עירובין על זה שאליהו לא יבוא אפילו עם חשש דרבנן לחילול שבת!.... אפילו חשש. זה לא משיח! לא! חילול שבת ממש! דאורייתא ממש!"

[הערת מערכת החייל: א. בש"ס קיימות כמה עשרות סוגיות בעניני משיח ולא רק סוגיה אחת. ב. לשון הבריסקער רב מובא בספר "הגדה של פסח מבית הלוי" ע' קיט - ושם: "יש לדעת שאפילו אם הדבר ברור שאם יעשו ענין מסוים יבוא משיח, אך יש בענין הזה חשש של איסור קל, חלילה לעשות כן... מצינו בעירובין (מגב) דאיסור תחומין מונע ביאת משיח עיי"ש, הגם שאיסור תחומין אינו אלא מדרבנן...", אולם שם בהמשך הדברים כותב במפורש שמש"ח יכול גם לבוא בערבי שבתות ושבתות ותשבי יתרץ קושיות ואיבעיות (כ"ק

אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ציטט את הדברים באיר תשמ"ג בשיחתו עם בעל ה'פני מנחם' (מגור). ג. ראה שיחת שמיני תשח"י - הבאת המשיח תלויה בביטול גמור לדברי הרב שהם-הם השלחן ערוך!...

"חילול שבת ממש... דאורייתא ממש"... יצחק אלחנן לא שם לב שבעינים פקוחות הוא ממלמל כהוזה את מילותיו של אבא מול גלעדי מחד וגנסבורג מאידך שחיכו לעזרתו. גנסבורג רצה אותו עכשיו במנין למנחה, וגלעדי רצה שיעזור עם השלט והדגלים...

"לא! אבא טועה! כל דקה שיש לפני תוספת שבת צריך לקדשה למשיח! יש הרי עוד עשר דקות לשקיעה, אדמו"ר הזקן עצמו ב'סדר הכנסת שבת' כאשר הוא מוחה קשות במזלזלים ברגעי השקיעה של כניסת שבת, בכל זאת הוא כותב כי בימות החורף לצורך 'מצוה עוברת' אין למחות ביד המקילים, שמתפללים את תפילת מנחה לאחר השקיעה!" [הערת מערכת החייל: מדברי אדמו"ר הזקן ניכר כי הלגיטימציה להתפלל מנחה לאחר השקיעה זהו מצב של 'בדיעבד' ולא מתאים לחסיד לחיות 'לכתחילה' במצב של 'דיעבד'. ופוק חזי שאלו ה'מהדרים' בכך, מטשטשים את הגבולות בין יום ולילה, ומתפללים אף לאחר צאת הכוכבים].

אז כדאי לאחר בעוד שמונה דקות את מנחה. מוכרחים כאן שלט עם בשורת הגאולה. זה לא רק 'מצוה עוברת', זה ציווי נצחי לעולם ועד!", אמר יצחק אלחנן לגנסבורג ומיהר לטפס על עמוד החשמל הסמוך לחיילים, כשהוא מושך חוט לראש העמוד...

שניאור פרידמן הביט במין כעס-מבולבל ותמה. הוא ניסה באמת להבין איך יצחק אלחנן הלמדן הבני-ברקי מוצא את מקומו בטבעיות דווקא עם חבורת ריקנים קשקשנים, או כמו שר' שלמה חיים ריבקין המשגיח ראשי בשיבת 'ישוב כנען ליד ערד' נהג לקרוא להם "רימוני הגאולה", ריקנים, אך מלאי גרעינים מתוקים, מתפוצצים תוך רגע ומעלים עשן..."

שלוש דקות לפני השקיעה השלט היה תלוי ויצחק אלחנן היה העשירי למנין. אך צייטלין וחבריו המשיכו הלאה. למצוא אולי איזה גוי של שבת דרוזי שיתלה את הדגלים - - -

*

"וואו! אלוקי, מקסים!" שניאור פרידמן מסתובב כבר עשר דקות כולו מסוחרר מהתפעלות מהמראות של מאהל

'בני אברהם יצחק ויעקב - גם יחד'... שטח רב מימדים הוכשר במיוחד לסעודת שבת יוקרתית שביוקרתית סמוך ממש למערת המכפלה! כאשר קיר הבנין מעל המערה הוא המזרח של המאהל הייחודי. שנים עשר עצי דקל דקורטיביים יצרו את עמודי המאהל, כאשר מעליהם שטוחים עצי פרי שיובאו במיוחד מאירופה, הקירות אף הם עוצבו מצמחים מטפסים מינים ממינים שונים שחיפו את כל השטח העצום הזה ויצרו חוויה פסטורלית של ממש. תקרת האולם הוארה בצבעי תכלת ששיו אווירה של כיפת השמים, ותנורי חימום מעוצבים בעיצוב עתיק עמדו בכל פינה וחיממו את המתחם העצום הזה. שנים עשר שולחנות ענק עגולים מעוצבים להפליא עוצבו בצורת ארבעה סגולים, כאשר במזרח סודר שולחן ארוך ומעליו שנים עשר תמונות של צדיקים קדומים ביניהם - רבי יעקב אבוחצירא, הגאון מוילנא, הבן איש חי, הבעש"ט, אדמו"ר הזקן, ר' מרדכי מטשרנוביל. התמונה היחידה מהדורות האחרונים היתה של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ. מעל התמונות בחצי עיגול נכתב בכתב אשורי בצבע זהב 'ויהי בישורון מלך... יחד שבטי ישראל'...

הקיר הנגדי היה כולו חיפוי עץ עם תמונת ענק של חברון מעשי ידיו של האמן החברוני ברוך נחשון, ובמרכזו איור של הרבי מלך המשיח שליט"א עומד בחברון העתיקה ומעודד...

שניאור הסתובב כבתוך חלום קסום והתבונן בשולחנות המעוצבים המלאים כל טוב. שלשה סוגי משקאות פארו כל שולחן. וויסקי, וודקה וערק משובח. עשרה סוגי סלטים בכלים יוקרתיים היו במרכז.

וזו רק ההתחלה. אך זה עוד לא כלום לעומת הפסיפס האנושי המרהיב שנגלה מול עיניו. "ממש כל עמך ישראל"... כל שולחן היה שייך לקבוצה מסוימת שהזמינה אותו מראש, כאשר שלט מעוצב ייצג את כל אחת מהקבוצות. שניאור עבר בדיוק בסגול האמצעי והנה מולו קהילייה חסידית ומעליהם השלט: "קהילת אניפולי - לשון הרע לא מדבר אליי". ישבו שם חבריה שנראו לו מלוכדים, מסורים, בעלי לב טוב ומאושרים. כולם עם שטריימלים מהודרים וקפוטות מקוצרות, אך עם חולצות ומכנסיים מעוצבות לפי קליפת הלבושים האחרונה ברוחניות ובגשמיות... פניהם מעוטרת ב'זכר' ל"ג תיקוני דיקנא... ו'פאות' של יוסף הצדיק [הערת מערכת החייל: התיאור נכתב בכאב ואין בו כוונת לעג ח"ו, וראה דבר מלכות מטו"מ תנש"א].

בשולחן הסמוך ישבה קבוצה בת עשרים וחמשה איש

צילום: ארכיון מנהלת מערת המכפלה

שניאור הסתובב לטפיחה על השכם והנה דובי דגן!
"הרב דובי גוט שאבעס יחי, מה אתה עושה כאן?...?"
דובי היה המדריך של שניאור בקעמפ. כבר מכיתה ו'
בתלמוד תורה הוא הכיר אותו. הוא לא רק הכיר, הוא
ממש העריץ. היתה אפילו תקופה קצרה, עד אמצע
שיעור א' בישיבה קטנה שדובי היה המשפיע האישי
של שניאור. אבא של שניאור התנגד בהתחלה כי דובי
לא בא מבית חבד"י של 'גזע' ממש, אבל בכל זאת גם
אבא של דובי למד בתומכי תמימים, לכן בדיעבד הרשה
לשניאור להמשיך את הקשר הזה.

טוב, מאז אותם ימים דובי דגן עבר שינוי. אז כמדריך
בקעמפ הוא היה משיחיסט מוקצן ממש עם כל ה'סממנים'
ובעיקר עם אותו 'זיק' בעינים, כמו שהמשגיח-ראשי ר'
שלמה חיים קורא לזה "ניצוץ משיח שמבהיק בשחור
שבעין". כיום מלבד כיפת 'יחי' דהויה כבר לא נותר
לדובי הרבה. "זכרו תמימים" הרהר שניאור פרידמן
בהרצאותיו-שאגותיו של ר' שלמה חיים ריבקין, "גם
בסוגי תכריכי המת יש שינויי מנהגים בעדות הקדושות,
ובכל זאת אין לשכוח שהלובש אותם הוא בסך הכל
מת! מת עם טומאת מת! כיפת 'יחי' אפילו דהויה היא
אכן מנהג ישראל, אך אינה אלא תכריכים של אברך-
משיחיסט מת! אל תתפעלו מתכריכים כאלה! אל
תאמינו לאברכים כאלו שמתפארים בכך שהם 'עדיין
לא הורידו את כיפת היחי', תראו איך הם מכריזים
'יחי' בבתי הכנסת, ממש כמו שהקברן אומר בפתח
הקבר 'עקביא בן מהללאל אומר'... עיקר-העיקרים הוא
שמתחת לתכריך-בד הזה בוער לו ראש משיחיסטי חי
ומחובר למלך, עם עינים בורקות של ניצוץ משיח ולב
פועם המזרים רוח חיים בדם טהור בחלל הימני שמגיע
הישר מהרעבע שליט"א מלך המשיח!" - - -

כיום דובי הוא מגיד שיעור לגמרא בישיבה למתקדמים
ב'גבעת השלושה'. שניאור שם לב מיד לזקן המקופל
ולסירטוק המתקצר... אך הקשר הנשמתי ביניהם לא פג.
"מה אתה עושה כאן הרב דובי", שאל שניאור במין חצי
התרגשות. "שניאור, די. בשבילך אני תמיד יהיה 'דובי'
ואתה בשבילי תמיד תהיה שניאור'קה"...", הגיב דובי דגן
ברגש-קריר-מקצועי. הוא הצביע לעבר השולחן המרכזי
ואמר לשניאור בנימת התנשאות "הפילנתרופים האלה
הם המחזיקים המרכזיים של הישיבה שלנו, הם ביקשו
שנגיע למלצר ובעיקר לתת השראה חבד"ית. תבין אתה
נמצא באירוע חבד"י סמוי ואיך נאמר בשקט-בשקט
אפילו אירוע משיחיסטי... רוב הבחורים שלנו שאתה
רואה כאן הם ממש משיחיסטים... ביקשנו מהם להסיר
את הסממנים החיצוניים שהם לא העיקר, אבל את
הנשמה הם עומדים להכניס כאן... עומדת להיות לך
שבת מכוננת שכנראה תגרום לך להתבגר בבת אחת".

שניאור התבלבל. משהו בקול, במבע, ואפילו בתנועות
הידיים של דובי דגן דחה אותו, אך הוא לא ידע להסביר
מה בדיוק.

עם שלט הכי לא ברור "ווצאפ העידן החדש - חיים
דבר מלכות". ניכר היה כי גם להם יש איזה 'קוד לבוש':
מכנסי 'שק-ואפר' [ג'ינסים' בלע"ז] באורך מכנסי
כהנים... חולצות כהות עם כיתובים לועזיים, ואפילו
כפכפי אצבע [לבוש פחות משיעור שאפילו טומאה
אינו מקבל כי אינו שייך לכלום], כלשון המשגיח
הראשי ר' שלמה חיים ריבקין לבחורים שמסתובבים
בפנימיה עם לבושים קלילים], עטורי זקנים למחצה
לשליש ולרביע וחובשי קסקטים. לחלקם דגלון משיח
על הקסקט. שניאור ניסה 'לבדוק בציציות', אך הם
כנראה היו ב'פנימיות' לפי מנהג הדור החמישי [הערת
מערכת החייל ראה לקו"ש חל"ג לפרשת קורח]...

במעבר חד ממש צמוד אליהם היה סגול משולש של
שולחנות עגולים מלאים באיזו קהילייה אמריקאית
ענקית וקולנית עם שלטים ססגוניים:

We love lovers, Love your neighbor as
yourself. Jewish lovers of the Jewish people...
We don't believe in G-d - We see him always

[אנו אוהבים, אוהבים, ואהבת לרעך כמוך. אוהבי
יהודים של עם ישראל... אנחנו לא מאמינים בהשם -
רואים אותו תמיד...].

היו שם את כל הלבושים וכל הסוגים 'בא סנחריב ובלבל
את לבושיהם' הרהר שניאור.

והנה קבוצה נוספת כולם עבדקנים חמורי סבר חבושים
בקסקטים, חולצות לבנות ומכנסים כהים, ציציות
עבות וארוכות עם תכלת. והשלט: "יודעים את רבונם
ומתכוונים לעבדו"... וממש לידם "קהילת 'עץ אחד'
- דוד המלך ועוד יוסף חי - אחדות מעל הכל", היא
כללה יוצאי ישיבות ליטאיות, ברסלבים וקרליבכים,
ועוד שולחן הרבה יותר פשוט ולא מורכב של קהילייה
חבד"ית-חבד"ית ממרכז הארץ עם השילוט "בית כנסת
לצעירים - שומרי חת"ת-רמב"ם-מבצע תפילין"...

שניאור הלך על בהונות חושש להיראות בכלל. "ממש
כלל ישראל", הרהר בהערצה. "רק חבל שהתמימים
שלנו לא כאן... טוב, הם ממש קטנוניים להכיל דבר
עצום כזה... זה ימות המשיח ממש!" פסק לעצמו
שניאור כשהוא ממשיך להתבונן-לבהות בשולחן
הכבוד, השולחן השלש עשרה במספר ועליו הכיתוב
"שער הכולל ומאחד". במקום הזה ישבו הפילנתרופים.
היתה זו קבוצה חבד"ית מאחת המדינות באירופה שהם
למעשה יוזמי האירוע. יש להם רב ומשפיע בשם "הרב
צחי", תמים, ישראלי בעברו, שפתח לפני כמעט שלושה
עשורים את בית חב"ד לישראלים, ואט אט, ביכולותיו
החברתיות-רגשיות-לימודיות הגיע לאן שהגיע, וכיום
הוא ממש 'כל יכול' באחת הקהילות הכי מבוססות
באירופה.

"שניאור? שניאור פרידמן?... גוט שאבעס. יחי"...

"שניאורקה תבין, כך בדיוק תראה סעודת שור הבר והליתן, ממש כל עמך ישראל. בוא נצא מהקטע הקטנוני הזה שלנו כמשיחיסטים ילדותיים. די, אנו לא בקעמפ. יש כלל ישראל מחוץ לחב"ד. צריך לדעת להכיל את כולם..."

שניאור פרידמן הביט בו והרהר "בעצם אולי הוא צודק. הבעיה של גלעדי-הראל-צייטלין שהם באמת לא יודעים להכיל את כולם..."

שירת 'שלום עליכם' הדהימה את שניאור וקטעה בבת אחת את פתיל מחשבותיו. הרב דוב דגן מיהר להתמקם עם תלמידיו ליד השולחנות ושניאור שב להתבונן בתשומת לב מיוחדת במנחה האירוע - הרב צחי. זקן לבן בוהק לא ארוך במיוחד מתובל בשערות שחורות, סירטוק משי מיושן וחסידי, גארטל עבה, מגבעת חבדי"ת-חבדי"ת קמוטה ומבע זוהר. כן, איזה דוק של עצב משוך עליו, אך הזוהר גובר. "הוא כנראה מהשלוחים של פעם, אלה האמיתיים שזכו להיות בקודש פנימה ולקבל הוראות... טוב, הוא לא משיחיסט, בעצם גם חלק מהמשב"קים והמזכירים לא הכי משיחיסטים, נו אז מה? לכן הם לא מקושרים...? הם הכי הכי היו קרובים לרעבע..."

"עם ישראל... גוט שבת ח ב ר ו ן !!!" פתח הרב צחי בפאתוס ומכל השולחנות נשמעו מחיאות כפיים עוצמתיות מלוות בשריקות וקריאות 'היידה'. מאחד השולחנות האמריקאים חזרה על עצמה הקריאה בקצב "הרב צחי הרב צחי הרב צחי שלנו", היו אלה קבוצת ישראלים 'יורדים' מהקהילה של הרב צחי שעברו עם השנים לאמריקה.

"חברון... איזו תיבה מקסימה... לשון חיבור אומרים לנו מאורי החסידות... לחבר את כל הסוגים... אש... רוח... מים... עפר. אתם יודעים טייערע אידן. אנו לפעמים במצב של 'אש' לפעמים אנו בטוחים שרק אנו צודקים והדרך שלנו היא הדרך היחידה. אנו שורפים את כולם. זה לא בסדר וההוא צריך להיות בדיוק כמוני, ואם לא - הוא אפיקורוס וחייב סקילה..." הרב צחי הפסיק לקול שאגות "בוז... בוז... בוז... בוז..." שצרח הקהל בהתלהבות מחוייכת...

"לפעמים אנו מלאי ישות [את הביטוי 'ישות' הוא אמר בהגיגי חבד"י-לויבאוויטשאי מובהק], מנופחים ברוח-ישותית כמו איזה בלון שרשום עליו 'רק אני יודע מיהו המלך'... ונעבעך, איי איי נעבעך, עוד נתוועד על זה השבת. לפעמים אנו מלאים באנרגיות מימיות של תאוות היתר ואיסור, ולפעמים אנו 'אין דערער אריין'. איך אומרים בעברית 'עמוק באדמה'... והנה חברון מחברת את כולם. היא מאזנת אותנו לעם אחד מדהים ונפלא. תחשבו חבר'ה איזו השראה, איזה נחת יש עכשיו לאבותינו הקדושים הנמצאים ממש לידינו במערת המכפלה, איזו התרגשות עוברת בליבם של האמהות שרה רבקה רחל ולאה [את שמותיהן הוא הגה בהגייה

זהה לזו של הרבי מלך המשיח שליט"א] שאוהבות אותנו ורוצות עכשיו לנשק כל אחד מאיתנו. איי לקבל עכשיו נשיקה משרה אמנו בשבת פרשת חיי שרה שווה מליון דולר, אה?... וכשאמר זאת הוסיף ותרגם גם לאנגלית כשהוא מביט לעבר קבוצת הפילנתרופים... אחד מהם נעמד וזעק:

Rabbi Tzachi Next year I will donate a million dollars to the event

[הרב צחי, שנה הבאה אני תורם עוד מליון דולר לאירוע].

השאגות מכל הקהל כמעט קרעו את השמים... שניאור הביט לרגע בדובי דגן וראה אותו עומד על כסא מול אותו גביר ושולח לו סימוני נשיקות...

"יחד כל שבטי ישראל...", המשיך הרב צחי, "אני מבקש מכם ידידי, שנפתח את השבת הקדושה הזו בניגון חבד"י שהיה מאד חביב אצל רבינו...". לרגע הוא הפסיק... דממה שררה בכל רחבי האולם, היה נדמה לשניאור שהרב צחי פשוט לא יכול להמשיך מהתרגשות כשהזכיר את הרבי מלך המשיח שליט"א. "אווהו, הוא ממש מאותו זן של חסידים אמיתיים שאוהבים את הרבי אהבה בשרית ממש..." הרהר בהתרגשות... הוא כבר לא שמע את המשך דבריו של הרב צחי, רק את הניגון החבד"י שפרץ בבת אחת מפי כל הקהל "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד"...

שניאור הצטרף בעינים עצומות!!!

כשהוא פקח אותם, יין המשומר של הקידושים כבר זרם בכל השולחנות. "ממש כלל ישראל" התרגש שניאור. הוא התבונן במגוון המדהים ופסע לשולחן שריתק אותו 'וואצאפ העידן החדש - חיים דבר מלכות'...

החבר'ה ישבו כולם עם כוסות מלאים ביין, חלקם כבר מילאו כוסות וויסקי פעם שניה... כשהם מקשיבים למקדש, ראש הקבוצה אבי בן פורת לבוש בחולצה שחורה עם כיתוב 'חדור בעצמי'..., הוא קידש בישיבה ובהגייה ישראלית עכשווית, אך בנעימה חבדי"ת. רק ב"בורא פרי הגפן" הוא פספס את ההגייה הישראלית ונפלטה לו ההגייה הליובאוויטשאית המוכרת לשניאור מההבדלה של הרבי מלך המשיח שליט"א. "מי הבנאדם הזה? הקול קול יעקב ו... פנים והגייה חבדי"ת אך ההתנהגות, הנוסח, הלבושים והזקן?... השם ישמור..."

מיד כשסיים את הקידוש רוקנו החבריה איש איש את כוסו... ליד השולחן הזה כבר עמדו שני חבר'ה מישיבת 'גבעת השלושה' של הרב דגן, שניאור שם לב כי לאחד מהם בלטה כיפת הי"ח מתחת למגבעת... הבחור ניגש עם כוסו לשולחן ואמר בחברמניות "חבר'ה חברי וואצאפ העידן החדש... לחיים... שהרבי יתגלה חבר'ה..."

כנראה הבחור מ'גבעת השלושה' תורגל קודם לכן להתחבב לכל הקבוצות ובתמימותו היה בטוח כי

מסתדרים פאותיהם המסולסלות עם תסרוקות הזויות כאלה... חושך ואור..."

"תמים, צדיק'ל, בוא שב איתנו תגיד משהו מהרעבע שליט"א ותגיד לחיים כמו שהחבדצקער'ס יודעים... מאיזה ישיבה אתה?...". היה זה איזי קרוז ראש המדברים. שמו המלא הוא יצחק אייזיק רפאל קרוייזמן חסיד אדוק במקור, אך הוא קיצר את שמו, זקנו, פיאותיו וקפוטתו... בלונדיני בשנות העשרים, פאות דקיקות מסולסלות, תספורת של 'בעלי מדרגה'... עם כיפת עור ועליה רקומה בורוד האות 'א'... שניאור שם לב כי מרבית חברי הקבוצה חובשים כיפה עם הכיתוב הזה. "לחבדצקער'ס יש 'יחי אדוננו' ולנו יש 'אלף'. אבל בשונה מכם שמישהו אחד מחליט לכם מה תכתבו על הכיפה וכולם כמו עדר הולכים אחריו, אצלנו ההתחשבות האישית היא הכי חשובה. לכל אחד מאיתנו ה'א' אומרת משהו אחר, אצל אחד זה 'אור', אצל השני זה אהבה, ואצל השלישי... חחחח", איזי הצביע לעבר היושב מולו וכל השולחן התגלגל במין צחוק פרוע ששניאור לא שמע אי פעם - - -

"פריקת עולניק'ס...", נרעד שניאור. "מה קרה...", הגיב איזי קרוז בחיוך, "אנחנו לא מספיק יהודים טובים עבורך כדי לחזור לנו איזה 'מאמר' טוב?... ואם חלילה לא, לפחות תגיד לנו

שבע מצוות בני נח בערבית... תאמין לי, יש כאן חבר'ה שצריכים גם את זה... 'למה נגרע?' [את המונח הוא הגה בהגייה חבדי"ת] חחחח... העיקר שמחה, רק שמחה כך אומר הרעבע ר' זישא". איזי מילא את כוסו בויסקי ואמר "אתם יודעים מה? בלי לדבר לשון הרע חלילה... אבל אני לעולם לא ישלח את רענן שלי למוסד הסגור הזה 'תומכי תמימים', אבל אני אשמח לקבל מהם סופגניה וכוסית משקה, עם איזה שטיקל מאמר של הליובאוויטשער שליט"א וקנייטש טוב ומרגש של 'ד' בבות'... לחיים אחים! תמלאו את הכוסות בלחיים. הלילה צעיר. לחיים טובים ולשלום, לחיים דער אייליקער רעבע ר' זישא..."

"שניאור תברח! מושב לצים!". אולי היה זה הרעב והקור, אולי סיעור הריגושים-רגשות-מחשבות-דעות, אולי התאורה ואדי המשקה של הסובבים. שניאור פרידמן חש סחרחורת. בפועל ממש. הוא החל לצאת באיטיות מהמאהל ורק רצה דבר אחד.

לפגוש את יצחק אלחנן - - -

*

"דהנה כתיב ויבא משה בתוך הענן ויהי שם ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל כו', והי' גופו הגשמי

בשולחן 'חיים דבר מלכות' ברכת ש'הרבי יתגלה' בטח תתפוס... אך... המבטים של חברי הקהילה הבהירו לו שהוא שגה, בגדול. אבי בן פורת נתן בו מבט כמעט תוקפני ואמר ביוהרה "ילדונצ'יק... 'תמים'..." [את הביטוי אמר בהגייה חבדי"ת, אך בנימת זלזול] אולי אתה ומשפיעיך לא יודעים, אך הרבי התגלה כבר לפני למעלה מיובל שנים... זה מפורש בדבר מלכות וירא, מי שצריך להתגלות לפי הדבר מלכות זה אנחנו. הרבי בדבר מלכות מגלה כי כבר נוצרה התאחדות המשפיע והמקבל. אין יותר רבי וחסידים שכח מזה... תחכו שם לרבי בסווען סווענטי כמה שתמצו עם הלבושים השחורים והדגלונים, מתי תקלטו כי היום האגו שלי זה עצמות ומהות... הכיף והתאוות שלי הם ברי מימוש כי הם התחתון שמשקף את העצם. ללבוש ג'ינס ולהשתמש בוואצאפ זה דבר מלכות וישב והכסף שלי בארנק כמו דולרים של הרבי! [הערת מערכת החייל: רח"ל], כל זמן שלא תבינו זאת תמשיכו לחיות בטעות ותרחקו את עם ישראל מהגאולה".

שניאור הצטמרר! בבת אחת כל הדם עלה לו לראש! הוא ניסה להתאפק מלצרוח "רחמנא ליצלן! גועל נפש! מעוותים את ה'דבר מלכות' לצורך הנאות ותאוות היתר ואיסור! הם שומרי מצוות בכלל...?".

וכמו תמיד ברגעי איבוד עשתונות הבזיקה בו אחת מאמרותיו המובהקות של המשגיח-ראשי בשיבת 'כנען ליד ערד' ר' שלמה חיים ריבקין: "זכרו תמימים, קשה להיות משיחיסט בתקופתנו בלי ללמוד ולחיות ב'תומכי תמימים'. זה כור ההיתוך שהרבי נשמתו עדן יצר במיוחד לתקופת בשורת הגאולה. להיות משיחיסט בלי ללמוד בתומכי תמימים, או לפחות לתמוך, לחיות ולדבוק בתמימים, זה כמו להכניס לטנק בוער עורך דין או מנתח ראש מפורסם ולצפות ממנו שהוא יסתדר, רק חיילים מאומנים יודעים להיות, לחיות, להאמין ולהפיץ בדור אחרון לגלות וראשון לגאולה!"

שניאור החל לעזוב את המתחם מרוב התדהמה. הוא חש געגוע למאהל הפרימיטיבי שהקימו צייטלין וחבריו עם שיעורו הפשטני והתם של דובער גנסבורג... אך הוא נתקל שוב בדובי דגן שכמעט משך אותו "בוא נבקר בשולחן מעניין... משהו שקצת יפקח לך את הראש"... הוא הפסיק לרגע ומיד המשיך בקריצה "יש שם המון כסף"... 'קהילת אניפולי' - לשון הרע לא מדבר אליי"... ברגע הראשון שניאור התבלבל. הוא לא הכיר אותם. רובם הורידו כבר מראשיהם את השטריימלים והקפוטות. עכשיו הם נראים 'מוזגים בבית מרזח' מסיפורי ר' זושא מאניפולי... "השם ישמור... איך

ניזון ממזון רוחני לבד כמ"ש לחם אבירים אכל איש כו' ממש כמו המלאכים ואיך יוכל להיות זה שגשמי יקבל מזון מרוחני... אך זהו ענין הענן שהיה משה ע"ה מתכסה בו דהיינו שהיה הענן שרשו ממדרגת אלקות...".

ליל שבת קודש. שמונה בערב. דובער גנסבורג יושב במאהל בעיצומה של סעודת שבת ומלמד את 'א חסידישע פרשה' לחיי-שרה. סביב השולחן ישובים עוד חמשה בני נוער עטורים בכיפות ענקיות שפיאות עבות וארוכות משתלשלות מהן, לידם יהודי מבוגר ועוד שני חב"דניקים שנקלעו לשבת וחיפשו 'ממש חב"ד'...

"רציתי בבקשה לשאול בהמשך לדברי בעל התניא שהקראת מקודם, אז זה בעצם המקור של חב"ד היום לומר שהרבי הוא חי?... אך בכל זאת גם משה רבינו בהר היה רק כמו מלאך ולא בגוף ממש, כך הבנתי ממה שבעל התניא אומר". היה זה עלם חמודות עם עינים בורקות שניסה להבין.

"אצל הרבי שליט"א זה הרבה יותר מזה. הרבי כותב במפורש בשיחה שג' תמוז הוא אחד מתוך הארבעים יום שמשה היה בהר... [הערת מערכת החייל: ראה דבר מלכות ש"פ קורח ג' תמוז תנש"א ושם בהערה 114], כאן האלטער רבי נוקט לפי השיטה של המדרש שמשה היה כמלאך, אך הרבי שליט"א מסביר את כל שלשת הדעות בזה וכיום אצל הרבי זה ממש בגוף כפשוטו... הענן הוא אצלנו... בעיניים... ענה דובער גנסבורג בפשטות לא מפולפלת והתחיל לנגן בדביקות את ניגון שבת ויום-טוב של הרה"ח ר' מאיר שלמה הלוי ינובסקי, סבו של הרבי מלך המשיח שליט"א, כשהוא מרים את קולו ברגש בתנועה שבה נשמע הרבי מלך המשיח שליט"א משתתף בניגון [הערת מערכת החייל: לדוגמא בהתוועדות ז' מרחשון תש"מ לערך דקה ושלושים שניות מעת התחלת הניגון].

על אחד המזורנים בצד שכב לו גלעדי כשהוא רדום. שאריות יין ודגים על השולחן עם כמה חלות וסלטים של 'מיקי' קנויים בתוך האריזות שלהם. המאהל כמעט קפוא. התנור שחבריו של צייטלין הביאו ניסה להאבק עם הקור החברוני והצליח לחמם רק את האיזור של המזורנים.

"גוט שאבעס שניאור, איפה היית? התחלנו את סעודת שבת בלעדיך, עשית כבר קידוש?... גם אתה עם המפיצים?...". קיבל גנסבורג את שניאור בחום.

שניאור רעד מקור ועדיין חש סחרחר מבלבול ורעב. בעצם כמעט מהבוקר לא בא כלום לפיו. הוא חיפש איזה גביע כדי לקדש על יין ה'פטישים' שהם קנו, אך מלבד שתי כוסות פלסטיק הוא לא מצא מאום. הוא נזכר בהחלטה טובה שקיבל אחר שיעור הלכה שהשמיע לאחרונה רב בישיבה ובו הסביר כי כוס חד פעמי לא נחשבת בהלכות 'מזיגת הכוס' לקידוש. צריך 'כוס ממש'. "חבל שלא הבאתי מהמתחם היוקרתי, היו שם גביעים כמה שרק רציתי...", הרהר שניאור בתחושת פספוס. הוא הביט סביבו והשוואת ה'מאין באת' ו'לאן הגעת' הדהדה. המאהל שלהם היה יותר דומה לצריף של ר' זושא מאניפולי מהסיפור הידוע,

לעומת המאהל בו נמצאים עכשיו קהילת חסידיו של הרבי ר' זושא... אך דווקא כאן שניאור הרגיש שחזר הביתה. ובכל זאת בהחלטה תקיפה הוא העיז ויצא שוב לאוויר הקר לחפש גביע.

"כהנא לא צדק! כהנא צודק!" קידמה את פניו כתובת גרפיטי מרוססת על מאהל סמוך אליהם. מתוכו בקעו קולות דיבור רמים.

הוא נכנס בהיסוס. שולחנות פלסטיק מקושקשים מצופים במפת ניילון שקופה, שאריות סלטים קנויים וסיומי חלות אנג'ל פשוטות, מי ברז בבקבוקים משומשים... כעשרה בני נוער מאובקים ישבו סביב השולחן והקשיבו לנער מבוגר שעמד והקריא מתוך הספר 'אור הרעיון' של מר מאיר כהנא:

"מי שכובש וכופה את יצרו ואת מחשבותיו הנפסדות, ילך לבער את הרע ולנקום ברשעים, מפני צו ה' ותוך דבקות במידותיו וללא שום נגיעה אישית - ואז ייקרא רחמן וחסיד, שביער את הרע מהעולם, ועל זה אמר דוד המלך ע"ה (תהלים קמט: ו-ז): 'רוממות א-ל בגרונם וחרב פיפיות בידם, לעשות נקמה בגוים...'. ואמרו על זה חז"ל (ברכות ה.): 'כל הקורא ק"ש על מטתו כאלו אווז חרב של שתי פיות בידו, שנאמר: 'רוממות א-ל בגרונם וחרב פיפיות בידם', ע"ש. וברור שכל האווז חרב של שתי פיות חייב לקבל על עצמו עול מלכות שמים, שהוא העיקר של ק"ש, ולהיצמד להלכות מלחמה כפי שקבען הקב"ה. כי לצערנו, ושוב בגין הגלות הנוראה שהייתה אותנו בסנוורים של התרבות הזרה, נשתבשו ונתעוותו ונסתלפו מדות ה'..."

"מלכי-צדק, תבין, הרב לא אומר סתם להתפרע, הרב אומר במפורש כי הנקמה צריכה להיות לשם שמים ומתוך צדקות והקפדה על דתיות. אי אפשר להסתובב בטל רוב היום, לשכב כל הלילה עם האייפון ולראות סרטי רחמנא לישזבן ואחר הצהרים לצאת מהישוב ולזרוק אבנים על מכוניות ערביות... זה לא הולך". "אתה חנפן ופחדן ומוג לב... אתה תופס קטע מהרב ומקריא בקול בגלל שאתה יודע הרבה? אז אתה יודע מה? אני אגיד לך משהו ולא אכפת לי שתצרח עלי: אם אברהם אבינו היה מוריד לעפרון ת'ראש במקום לשלם לו ארבע מאות שקל כסף, מזמן כבר חברון היתה עיר הבירה של המדינה היהודית ובית המקדש היה מרכז העולם". "אתה מדבר דיבורים קרובים לכפירה... פה בחברון ליד אברהם אבינו להעביר עליו ביקורת?... אתה יודע שבעל התניא כותב שאברהם אבינו היה מרכבה לשכינה והיה בטל אליו יתברך מכל וכל... אז כביכול מה שאמרת עכשיו זה ממש להגיד שבורא עולם טעה... זה כפירה. חזור בך ומיד... וואו, תראו רק דיברנו על בעל התניא ונכנס אלינו חב"דניק... שבת שלום..."

שניאור מצא את עצמו במאהל של החברה'ה החזקים. כהניסטים ברוב חלקי גופם... עם מאהל ותפריט כמעט זהה למאהל שלהם. ההבדל הויזואלי היחיד היה כתובות גרפיטי שמילאו את כל האוהל. שוב חלף במוחו של שניאור פתגם חכמולוגי של השליח מענדי ויזל מהישיבה

ביישוב 'כנען ליד ערד': "מי שסובל מבעיות תקשורת ואי יכולת הבעה משתמש בגרפיטי בכדי להביע את עצמו. בדרך כלל האנשים האלה הם גם אלימים. גם אלימות נובעת מקצר תקשורתי המובע בדרך אלימה. זו בעיה נוירולוגית ידועה. זה ממש לא חב"ד"ד... אבל עכשיו כשהוא מביט בהם ביחס למאהל הפילנתרופים, אי שם הוא מרגיש הרבה יותר נעים משם. אבל למה?...

מלכי-צדק הביט בו ואמר "אתה מהמשיחיסטים נכון? אבל אתה לא נראה... אתה יודע גם לי יש היום 'חג הגאולה', השתחררתי אתמול ממעצר בית של חמשה חדשים ובאנו להראות לכולם כי עם ישראל חי". המבוגר שבחבורה פנה שוב לשניאור והציע "אולי תגיד איזה דברי תורה מהאדמו"ר?...". סוג של קפאון עבר על שניאור ומשום מה כלום לא חלף לו בראש. "אה, אתה בקטנות המוחין...", הגיב בלעג קל מלכי צדק. "אתה יודע למה יש לך טמטום הלב והמוח? כנראה אתה חוזר עכשיו מסעודת האחשוורושים האלה במאהל של האירופאים, כאלה שפעם בשנה עושים טובה ומגיעים מלווים באבטחה

כבדה לחברון וכל השנה נהנים לפרנס את

שונאי ישראל בלונדון ואמריקה... אם

שתית שם טיפת יין או אכלת שם

איזה זנב של טלה דפקת לעצמך

את ההרגש היהודי... ממש טמטום

הלב והמוח המקום הזה, מתאים

יותר לעפרון מלאברהם ושרה...

תאמין לי אם לא הייתי יוצא היום

מהכלא הם היו מקבלים מאיתנו

כמה הפתעות שהם לא היו יודעים

איך לאכול את הכובע אם יש להם

בכלל. רק בלגן הם מבינים הנהנתנים

האלה. הם חושבים שארץ ישראל נקנית בדולרים

ויורו. ארץ ישראל נקנית רק בדם!..."

שניאור עמד לסוב על עקביו. "לקיצוניות אין מעצורים.

אתה יודע איפה זה מתחיל, אבל לא איפה זה מסתיים..."

אך הרעב והקור הזכירו לו כי הוא הגיע בכדי למצוא

'גביע'. "הגעתי לכתובת הכי לא נכונה. מאיפה יש להם

גביע?... מקסימום רימון עשן..."

"תגיד, אתה מרגיש טוב? אתה נראה חיוור", פנה אליו

מלכי צדק באיזה רוח לא ברור. "אני מחפש גביע לעשות

בו קידוש... לשמחתי לא נהנתי מסעודתם של הצדיקים

שם...". מלכי צדק חיך, נעמד, טפח לו על השכם ואמר

"אז אתה מהחבר'ה הטובים, אה?... אתה יודע מה? תגיד

לנו איזה חיזוק מהמלך ותקבל גביע מיוחד שעשיתי בו

קידוש בכלא!... זה מעשה ידיו של סבא-רבא שלי יחיא

שניאור שהיה צורף בשכונת התימנים בירושלים, עשינו

עסק?"

שניאור הביט לרגע, הרער וקלט כי אין לו בראש אפילו

שיחה אחת לחזור! משהו שיתאים ל'עולם שנה נפש'

של החבריה עכשיו. בעצם? השעות האחרונות וקצב

הטיפוסים והדעות שהוא פגש לימדו אותו כי הוא לא

באמת יודע מה לחשוב וכיצד להתייחס לפסיפס המבולבל

הזה. "אז זה אומר שאני לא חדור ב'עצם'?". הוא נזכר בקונטרס 'ענינה' שם הרבי מלך המשיח שליט"א מבאר כי רק ה'יחידה' נותנת אותותיה בכל מקום ובד בבד 'צפה' מעל הכל. "זה חבדני"ק", הסביר להם פעם איזה משפיע. "יש את החבר'ה שלנו שצפים מעל כולם, יש את החבר'ה שמתערים עם כולם ויש את טבעו של השמן האמיתי שהוא גם 'צף' וגם 'מפעפע'. כשאתה חדור בעצם אתה משלב ומאיר עם דברי הרבי שליט"א את כל אדם וכל דעה וזאת מבלי להתקפל ולהתפיף מהתגובות ובטח מבלי להטמא ולהטבע במראות שתתקל בהם. זה משיח. זה משיחיסט".

"אז גלעדי וצייטלין הם מה'צפים'", הרער שניאור, "דובר גנסבורג הוא מ'מחלחלים', דובי דגן הוא מה'נטמאים'- נטבעים, ואני?... עוד לא התחלתי כלום... 'עיתונאי' קרא לי ר' שלמה חיים ריבקיין..."

"בחורצ'יק הכל בסדר איתך?...". הוא לא שם לב כי החבר'ה יושבים מולו ומחכים לשמוע 'חיזוק מהמלך'.

"רגע, אני יגיד להם את השיחה שיצחק אלחנן

חזר לנהג ברכב בהלוך! גם לפעפע וגם

לצוף".

באיטיות החל שניאור פרידמן 'לצטט' את... יצחק אלחנן!... על ההבדל בין שיטת שרה של 'גרש' האמה הזאת ואת בנה', לבין אברהם אבינו. בין שיטתו לפני פטירת שרה ולאחר פטירתה שרק אז הוא לקח את 'מערת המכפלה' שהיתה שייכת 'לכולם' וכיוון אותה שתהיה רק של עם ישראל, אך כל זאת על ידי העלאה והגבהה של הניצוצות שהיו אצל ישמעאל! "בדור שלנו אומר לנו הרבי שליט"א מלך המשיח יש לנו את הכוח לשלב ולהעלות את אומות העולם על ידי העבודה של הפצת שבע מצוות בני נח וזאת מבלי לוותר על אף שעל, לא רק לא להחזיר חלילה, אלא גם לא לדבר איתם אפילו על גרגיר!"

רבע שעה רצופה הוא דיבר ודיבר והשקט לא פג לרגע! "אני חייב לך תודה. תודה עצומה, בעצם למלך לרבי... אתה יודע כמה ויכוחים יש לנו כאן ביחד... אני המדריך שלהם... ואתה סידרת לי את הראש ברבע שעה הזו... אתם יש לכם אוצר... תשתפו את עם ישראל... תביאו כבר את הגאולה, את הרבי".

שניאור קרן מאושר! הסחרחורת עזבה אותו, הוא היה עירני ורענן ואפילו את גביע הקידוש הוא שכח... הוא יצא החוצה בהחלטה למצוא עכשיו את יצחק אלחנן ולבוא איתו ביחד למאהל 'כרצון איש ואיש' ולא לעזוב אף שולחן עד שישמעו את בשורת הגאולה והדבר מלכות!

- - -

המשך יבוא בעז"ה...

חלק שני

הנוכחים התפלאו איזה אברך שייך לדברים כאלה...

ט. הרב ויצהנדר: כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א התבטא בפני גיסו חתנא דבי נשיאה הרש"ג כי הוא רוצה להדפיס את ספרי ר' אהרון סטראשעלע, אך הוא מפחד מתגובת החסידים...

י. הרב יוסף יצחק לבקיבקר - משלוחי המלך לעיר ראשל"צ בהתוועדות בישיבה: הרב גרשון מענדל גרליק התוועד פעם עם תלמידי התמימים בא' משיבות תומכי התמימים בארה"ק ביום י"ט כסלו. כל ההתוועדות הוא בקושי דיבר, לקראת סוף הלילה, לפתע החל לזעוק בקולי קולות: "י.מ.ש של אלה שאומרים י"ט כסלו, ולא י"ד כסלו..."

יא. הרב לייבמן בהתוועדות שבת קודש כ"ג כסלו: בדבר מלכות 'ישיב', הרבי מלך המשיח שליט"א אומר בקשר לניגון 'האדרת והאמונה', שהוא כל כך נכנס חזק אצל החסידים, עד שיש כאלו שחושבים שהוא ניגון חסידי מעיקרא. מכאן למדים שמה הוא אבן הבוחן שאכן ניגון עבר אל צד הקדושה? כשחסידים מנגנים אותו כפי שמנגנים ניגון חסידי מעיקרא! אם מנגנים אותו כמו שהצרפתים מנגנים אותו, אזי במה מתבטא שהניגון עבר לצד הקדושה?!... צריך לנגן אותו באותה פנימיות כמו שמנגנים את ניגוני ר' שלמה דער געלער!

יב. הרב פרישמן משפיע שיעור ב' בהתוועדות י"ט כסלו בישיבה: "צריך לדעת בצורה הכי ברורה כי ממש לא משנה מתי מסתיימת ההתוועדות, סדר 'חסידות בוקר' צריך להתחיל בזמן כמו בכל יום! בעלבו'ס, לא משנה מתי הוא הלך לישון, הוא בטוח יקום למחרת לעבודה. גם לתמימים יש מחר 'עבודה'!!

יג. הרב אלפרוביץ. התוועדות י"ג כסלו: פעם בחופה שהתקיימה מול 770 בשנת תשנ"ג, האבות של החתן והכלה, לאחר שהובילו את החתן אל החופה, הלכו להביא את הכלה. כשחזרו עם הכלה גילו לתדהמתם שהחתן נעלם... הם שאלו את המשתתפים שעמדו מסביב לפשר הענין, והסבירו להם שבדיק עכשו הרבי מלך המשיח שליט"א יצא לתפילת מנחה - לעודד את שירת 'יחי אדונינו' והחתן לא יכל להתאפק...

א. הרב לב לייבמן משפיע שיעור ג' בהתוועדות שבת קודש כ"ג כסלו: פעם אחת הגיעו קבוצת מתנגדים לאדמו"ר הצמח צדק כדי לבחון אותו. בסופו של הביקור הם יצאו בדיוק כמו שנכנסו. אמר עליהם הצמח צדק: "הם הגיעו, אך לא הקשיבו"...

ב. הרב אלפרוביץ משפיע שיעור א' בשיעור חסידות: לפני קבלת הנשיאות, כינו התמימים את כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א (הרמ"ש - בשנים ההם) 'ונעריצך'...

ג. הרב נוטיק משפיע ראשי בשיעור בישיבה: חסידותיות - חי סוד. לא מספיק שהוא יודע את הסוד, הוא חי אותו! חי חסידות.

ד. הרב ויצהנדר בהתוועדות ליל שבת קודש כ"ג כסלו: לקראת סוף ימיו של הרה"ת ר' אברהם מאיר (דרייזין) ע"ה, חששו קרוביו לבריאאות ולכן העלימו ממנו את זמני התוועדות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. כשנודע לו מכך פנה הוא לעובד הגוי שטיפל בו והתחנן אליו באנגלית: "קח אותי להתוועדות של הרבי שליט"א [באנגלית הביטוי היה בעממיות 'קח אותי לרבי עם הזקן הלבן...'], בשבילי זה כמו בלון חמצן לנשימה"...

ה. הרב אלפרוביץ: פעם ר' שלמה חיים קסלמן ע"ה אמר בהתוועדות: "עוד יבוא יום וימציאו מכונה שלומדת. אך מכונה שמתפללת, לעולם לא ימציאו. כי מהות אי אפשר לשנות."

ו. הרב אלפרוביץ: ר' איצ'ה שפרינגר ע"ה היה נוהג לומר כי פנימייה מלשון פנימיות. שם מתגלה הפנימיות של הבחור.

ז. הרב אלפרוביץ: אם יש לך מחשבה זרה בתפילה, זה בעייתי. שתי מחשבות זרות, פחות. שלוש, עוד יותר פחות. כי בין לבין אפשר להתפלל...

ח. הרב לוי יוסף יצחק קראוס בשיעור בישיבה: בהתוועדות הראשונה בה ישב כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א אצל הרבי הריי"צ בשנת תרפ"ג התבטא כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ: "מתאים (או ראוי) לאברך חסידי ללמוד את כל דרושי החסידות של רבותינו נשיאנו של כל שבוע."

בעולם הזה אירוסין ... לעוה"ב נישואין

-הבהרה-

חלק מהעניינים נכתבו בלשון עבר על אף שכבר נעשו או נעשים עתה

עם הקב"ה), אבל עדיין איך יסתדר עם מאמר רז"ל המפורש שבחורבן נחשבת כנסת ישראל ל"עגונה שנסע בעלה למדינת הים" (נסמן בדבר מלכות ויגש תשנ"ב הערה 77) - שבעגונה אין מתבטל המצב דנישואין אלא שהם בהעלם. ומובן שהקשר שהיה קיים בזמן המקדש נשאר, ורק שאינו בגילוי. ואם באמת בזמן המקדש היו ישראל בקשר של נישואין היה צריך להישאר הנישואין, ולא שיפסקו?

ואולי יש לתווכך המדרשים ע"פ ביאור עניין האירוסין ונישואין ע"פ חסידות: בלקו"ת (שיר השירים מח, ג) מבאר שעניין אירוסין דכנסת ישראל זהו שנעשה הקשר רק ברצון העליון של הקב"ה, ואין זה בא בפרטים ובמעשה בפועל, אלא כל אחד נשאר (בגילוי) לעצמו (ע"ד נגלה שבתורה, שהוא רק הרצון העליון בלי שירד לפרטים). אבל עניין הנישואין הוא שהקשר יורד לפרטים ומתבטא בגילוי (ע"ד חלק הנסתר שבתורה, שהוא מגלה את הרצון העליון כשלעצמו, ולא רק כפי שירד ונצטמצם למטה). ובסגנון הדבר מלכות (וארא אות ז') שעניין האירוסין הוא חיבור רק מצד הגילויים, שהרי במ"ת לא נעשה המשכה למטה בשלימות, וממילא אין זה עצם. אבל בגאולה יהיה הנישואין, שאז יהיה גילוי העצם בשלימותו.

כ"ק אדמו"ר הצ"צ הביא דוגמה לדבר (ע"ד המשל בשמות רבה הנ"ל) מזה שבזמן הגלות הסדר הוא שהכלה עורכת את סעודת החתונה, וממילא אין היא יוצאת מביתה, כי בזמן הגלות אין בא הקשר בפרטים הגלויים. אבל בגאולה החתן עורך את סעודת החתונה, כי אז הקשר יהיה בגילוי ובשלימות (יחוד פב"פ), ואז יכולה הנערה להתגלות ולצאת מביתה.

וענין זה הוא גם בפשטות בנגלה, וכפי שכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מבאר (התוועדות י"ט כסלו תשי"ב), שגדר פעולת האירוסין היא רק שנאסרת האשה על כל העולם ומותרת רק על הבעל, אבל לא שנעשה שינוי עצמי באשה, ועד"ז בקשר של היהודי עם הקב"ה שרק אין לו שייכות לכל העולם, אבל אין לו קשר פנימי עם הקב"ה. אבל הנישואין פועל קשר פנימי ועצמי בין האיש לאשה, ובלשון הכתוב "והיו לבשר אחד", ועד"ז פועל עניין הנישואין בין כנ"י והקב"ה קשר פנימי עם הקב"ה.

ועפ"ז אולי יש לבאר את ריבוי המדרשים בענין אירוסין

הענינים במסכת קידושין שיש להם קשר מפורש לגאולה, מועטים הם. אבל כבר הובטחנו מכ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח שכל הספרים (לא רק ספרי הנביא) מלאים בדבר זה - הגאולה האמיתית והשלימה, ובמסכת קידושין דבר זה מודגש במיוחד, שכל ענין הקידושין שייך לעניין הגאולה, וכהמדרש הידוע "העולם הזה אירוסין היו .. לימות המשיח יהיו נישואין" (ולכאורה מפשטות הלשון בד"מ וארא משמע ש"העולם הזה" קאי על מ"ת).

והנה היו שהקשו על המדרש הנ"ל המובא ריבוי פעמים בחסידות מהמדרש בשמות רבה (פל"ג ז') שמשם משמע שהאירוסין היו כבר לפני מ"ת ובמ"ת נפעל רק ענין הנישואין, וז"ל "מה חתן זה כל זמן שלא נשא ארוסתו הרי הוא מהלך לבית חמיו, משנשאה הרי אביה בא אצלה, כך עד שלא ניתנה תורה לישראל ומשה עלה למרום. משנתנה תורה אמר הקב"ה למשה עשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" עכ"ל. (וכן הוא משמע מפשטות הכתובים שהאירוסין דכנסת ישראל עם הקב"ה נלמד מהפסוק "תורה.. מורשה קהילת יעקב" - עצם השייכות של יהודי לאבות, ולא שהקשר נעשה במ"ת) וכן הביא ה"כלי יקר" (במדבר א, א-, וכן מוכח מיומא נד.) שהאירוסין היו כבר ע"י מ"ת אבל גם הנישואין כבר היו כשנבנה המשכן. ואיך יסתדר עם המדרש ש"בימות המשיח יהיו נישואין"!

והנה למרות הכלל שמביא כמ"פ כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א שבמדרש הרי 'מדרשות חלוקות' ואין להקשות מאחד על השני שהרי 'אין משיבין על הדרוש', מ"מ צריך לעיין מדוע בחסידות מובא בעיקר רק המדרש הראשון.

והיה אפשר לבאר את הסתירה במדרשים אלו שאומנם בזמן מ"ת היה האירוסין, והנישואין נפעלו כשנבנה המקדש, אבל כשחרב המקדש פסקו, וחזרו ישראל לקשר עם הקב"ה (הנצחי) באופן של אירוסין. (ומדויק הוא ע"פ המבואר בחסידות, שבמ"ת נעשה ביטול הגזירה של "תחתונים לא יעלו לעליונים" ולהיפך, וא"כ נעשה אז אפשרות לראשונה של אירוסין של כנ"י

ונישואין דכנ"י והקב"ה:

חסר בירידה למטה. וממילא לא היה שלימות הנישואין, אלא שבמדרש קורא לחיבור זה "נישואין" מפני שהוא, וכן בכל המקדשות, חיבור הכי גבוה שיכול להיות בנפשו של היהודי. אבל ל"ימות המשיח" נעשה גילוי העצם בשלימות, בכוחות הגלויים.

אבל בזמננו "ימות המשיח שבהם אנו נמצאים עתה, ובפשטות" "נעשית שלימות הנישואין, שהו"ע הנישואין דכנ"י עם הקב"ה". וממילא שייך הקשר של יהודי עם הקב"ה באופן של עצם, שמתגלה עד מטה מטה.

אומנם הרצון של הקב"ה בכנ"י היה גם לפני מ"ת, מצד ענין הרצון שיהיה עם ישראל, אבל החידוש שבמ"ת נעשה האירוסין דכנ"י והקב"ה - שאז נעשה החיבור בכוחות הגלויים של הקב"ה עם כנ"י. אבל בגאולה נעשה שלימות הנישואין, החיבור והיחוד עם הקב"ה יתבטא גם בפועל בעניינים הגלויים.

אלא שיש אפשרות של חיבור מעין זה כבר לפני הגאולה, שכבר בזמן בית המקדש הראשון היה ההתקשרות דכנ"י עם הקב"ה בשלימות, אבל עדיין במקדש הראשון לא היה החיבור עם הגשמיות לגמרי, כידוע שבבית הראשון היה השראת השכינה אבל היה

הידעת?

יום אחד בתומכי תמימים

סיפר ר' דוד רסקין: משהו שאל את הרבי שליט"א מלך המשיח: "יש לי אפשרות לשלוח בחור אחד לשייבה, ויש לי ברירה לשלוח אותו ל'תומכי תמימים' או לשייבה אחרת. אם אשלח אותו ל'תומכי תמימים', יכול להיות שילמד שם רק זמן קצר, ואם אשלח אותו לשייבה אחרת, ילמד שם כמה שנים. מה עדיף?" ענה לו הרבי שליט"א שישלח אותו ל'תומכי תמימים', ואפילו אם יהיה שם רק יום אחד. למעשה, הבחור נשאר ב'תומכי תמימים', הרבה שנים...

לקוטי בתו לקוטי

לא אדם פשוט

מצוה לפרסם, שכולם ידעו, שאין להעריך מעלתו של איש פשוט. ענין זה גילה מורנו הבעש"ט במספר מלים קצרות: - "פשיטות העצמות של עצמות אין סוף ברוך הוא מתגלה בפשיטותו של איש פשוט".

הוד כ"ק רבנו הזקן שקיבל את תורת הבעש"ט מהוד כ"ק מורנו הרב המגיד ממעזריטש, הסביר, שבעלי תורה ובעלי עבודה, הרי זה הגבלה, גילויים ולא עצמות. תורה ומצוות הן "עצמות", אבל לא פשיטות העצמות. המעלה של עצמות היא הרי פשטות.

פשיטות העצמות, שהיא דבר אחר לגמרי, על כך היתה תכלית ירידת הנשמה בגוף ותכלית בריאת העולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה עד העולם הזה הגשמי, כדי לעלות לפשיטות העצמות, שלמעלה מעלה מעולם האצילות.

אצילות "לוקחת" דמי סרסרות מסויימים, אך פשיטות העצמות של עצמות אין סוף ברוך הוא ישנה בפשיטותו של איש פשוט.

/לקוטי דיבורים ח"ג ליקוט כז סעיף ג

גליון זה נדפס

לזכות

המשפיע האהוב

הרב זלמן ניסן פנחס

בן חנה ביילא רייזא

שי' נוטיק

יחי אדוננו מודנו ודבינו מלך המשיח לעולם ועד

לזכות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א